

MAGYARI HÍR

Posta postală plătită
aprobărilor Dir. Ge.

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók Köre
HUNGARIA BUDAPEST
VII., Erzsébet-körút 9—11.

Director și redactor responsabil:
dr. Paál Árpád

Proprietar: TIPOGR. SFT. LADISLAU S. A.
Nrul de inregistrare in Reg. Publ. periodice — Tri-
bunalul B'hor, secția III. Nr. ord. 11/11 Iunie 1938

Primcolaborator: **dr. Gyáriás Elemér**

Japán két háborút visel egyszerre

Az oroszok tovább folytatják a támadásokat a mandzsuri és koreai határon. — Száz harcikocsit vesztek Csang-kufeng körül

Londonból jelentik: Több koreai helység fölött szovjet repülők jelentek meg és bombázták azokat. Kogi városban összerombolták a bombák a vasúti állomást. Kojó falut teljesen rombadöntötték a szovjetbombák. Teikó várost 25 orosz gép bombázta. A bombázásnak sok áldozata van.

Tokióból jelentik: A Csang-kufeng körüli esatározások eddigi eredményét a hadvezetés számbavette és megállapította, hogy eddig japán részről 450 halott a veszteség, orosz részről 500. Hadiszerekben az oroszok vesztesége tulnyomó, mert a japánok hat repülőgépjüket löttek le és száz harcikocsijukat tették harc képtelenné.

Araki tábornok, ki korábban hadügyminiszter volt és most nemzetnevelésügyi miniszter, újságírók előtt nyilatkozott az orosz-japán viszály várható fejleményeiről. Ezt mondotta:

— A japán kormány határozott szándéka a béke. Ha azonban Szovjetország részéről a kihívás tovább tart, Japán fölveszi a harcot a nyílt háboruba lépő szovjettel is. Eddig is tulajdonképpen

lappangó ellenfél volt Szovjetország, s a Kína elleni hadviselésben is tulajdonképpen vele állottunk szemben.

Arra ugyanis lehetett számítani, hogy a Kínának nyújtott folytonos szovjet-segítség előbb-utóbb nyílt háborúra vezet Szovjetországgal.

— Most a mandzsuri határvita csak jobban kiélezte a lappangó feszültséget, s most kell eldőlnie, hogy mi lesz a további kialakulás. Augusztus végére, vagy legkésőbb ősz ele-

jére el fog dőlni a nyílt háboru kérdése Szovjetországgal.

AZ ÉSZAKKINAI JAPÁN HADERŐKET ÁTVEZÉNYELTEK MANDZSURIÁBA.

Londonból jelentik: A Tokióból érkezett hivatalos hírek nyomán az a nézet alakult ki az itteni diplomáciai körökben, hogy nem lehet fenntartani még azt a mérsékelt optimizmust se, mellyel eddig nézték a távolkeleti viszály várható fejleményeit. Bár *Sigemitsu* moszkvai japán nagykövet teljes jogköri meghatalmazást kapott a tárgyalások folytatására, mégis aggodni lehet, hogy úgy az orosz, mint a japán vezérkarok nincsenek egyetértésben a diplomaták kiegyenlítésre törekvő hajlandóságaival.

Általában azt hiszik Londonban, hogy *a keleti módszerek szerint csak lassu lesz a dolgok kifejlődése, s majd csak több hét múlva fog kiviláglani, vajjon milyen végső irány felé alakulnak az események.*

Egyelőre azonban nyilvánvaló meglepődéssel látják a londoni körök, hogy Japán az észak-kinai hadműveleteket hirtelen megszüntette, s csak délen, Hankou irányában folytatja a kínai háborút. Az így északon fölszabadult haderőket Japán mind Mandzsuriába szállítja. Ha tehát Mandzsuriában a harcok szünetelni fognak is és egy vegyes bizottság száll ki oda a határvita elintézésére, ennek a bizottságnak nagy katonai erők jelenlétében kell majd dolgoznia. Ez esetleg megkönnyítheti a bizottság munkáját, de éppugy bonyolultabbá is teheti a helyzetet.

Japán újra megkezdte a kínaiak ellen a hadműveleteket

Tokióból jelentik: Az „Asaki Shimbun” közlése szerint a japán csapatok Anwei tartományban ismét megkezdtek előtörő hadműveleteiket nyugati irányban. A hadműveletek azonban nagy akadályokba ütköznek amiatt, hogy a kínaiak a Sárga-folyón tett gátszakítások módszerét a Jangcse-folyón is megismélték, hogy a japánok Hankou felé irányuló előhaladását feltartóztassák. A Jangcse-folyón végbevitt gátszakítások azonban csak a folyó északi partjára zúdították az árvizeket; de az is igaz, hogy itt 3000 négyzetkilométernél nagyobb terület borult víz alá.

De a kínaiak ezuttal is csak honfitársaiknak okoztak nagyobb bajokat, mert félmillió kínai földmivest üztek ki otthonukból és tettek földönfutóvá. A japán hadsereg azonban Kiu-kiangig való előhaladásával teljesen a Jangcse-folyó déli partvonalára csoportosította magát. Előrelátható, hogy a japán hadsereg

ebből a déli irányból fogja folytatni nyugat felé és Hankou irányában a maga további hadműveleteit.

A déli irányból való előtörést támogatja Kantonból Hankouba vivő vasútvonal folytonos ostrom alatt tartása is.

KANTON UJABB ERŐS BOMBÁZÁS ALATT.

Sanghaiból jelentik: A japánok a kínai hadszíntéren erős légi harcokat kezdeményeztek. Hétfőn kilenc nehéz bombavetőből álló légi egység Kanton városát bombázta. A japán gépek a pályaudvart, a kaszárnyákat és a hadászati szempontból fontos épületeket támadták. A repülő-támadásnak többszáz halottja van.

A japán gépek összesen 30 nehéz bombát zúdítottak le a városra. Rengeteg épület rombadőlt. A romok alól eddig hetven halottat emeltek ki.

Pénzhatalmak üzletei a közép-európai rendezésben

(P. I.) Nem régen ugyanezen a helyen foglalkoztunk Runciman lord csehszlovákiai küldetésének gazdasági szempontjaival. Akkor még javában hangoztatták a béke, a megegyezés, a méltányosság, a jog, a kisépek igazságának szolamait. Ugy látszott, hogy ilyen kezdő akkordokkal akarják elterelni a figyelmet az esemény igazi lényegéről, a küldetés tulajdonképpeni céljáról. Sikerült is. Ma alig van ember a világon, aki ne a békés megegyezés nagy érdekeire és az erkölcsi értékek védelmére gondoljon, amikor Runciman lord küldetéséről esik szó.

Runciman lord küldetésének gazdasági szempontjai ma már egyre élesebben tűnnek fel a szolamok és a látszatok zűrzavarából. Nem olyan korban élünk és az Angol Birodalom nem adott okot olyan megállapításra, hogy erkölcsi békebíróként akarna szerepelni egy végeredményben ilyen természetű vitás kérdésben. Anglia nem nyúl hangyabolyhoz, ha nincs haszna belőle. Gyakorlatlan szem talán nem lát összefüggéseket ott, ahol az Angol Birodalom gazdasági érdekeinek nagyon is összefüggő szálai szövődnek.

Nagyon jellemző erre Edgar Wallace egyik Afrika-regényének egy kis részlete. A gyarmati tisztviselő jelenti a minisztériumnak, hogy hírhírdetőket, tisztviselőket hurcoltak el a vad törzsek. A minisztérium mérlegeli a helyzetet. Hírhírdető is, tisztviselő is van elég, a büntető expedíció pedig nagyon költséges. Nem csinálnak semmit. Röviddel ezután a tisztviselő jelenti, hogy a vad törzsek bizonyos bányavidéket és értékes erdőterületet veszeljéztettek. Erre elindulnak a zászlóaljok és a hajók. Az angol hatalom megindul igazi érdekeinek a megvédésére. Az összehasonlítást és a következtetést az angol gyarmati tisztviselő leki-csinyló kézlegyintéssel intézi el. Mi azonban gondolkozhatunk rajta egy kissé, hiszen benne vagyunk a játszmaiban.

Runciman lord küldetésének gazdasági szempontjai ma már nyíltan is bevallott dolgok. A tárgyalások, érdeklődések nyomán rájöttek arra, hogy az egész kérdést gazdasági térre kell áttérlni és így megoldani, amint azt a tapasztalat és az egészen friss gyakorlat mutatja. A szudéta-német vidékeken észlelhető munkanélküliség ugyanis teljes mértékben feljogosítaná erre az érdekelteket. Hivatalos francia körök kedvezően fogadják Runciman lordnak ezt a szándékát és emlékeztetnek arra, hogy a francia és angol miniszterek áprilisi, londoni tanácskozásán egyetértettek a közép-európai gazdasági kérdések fontosságának a megítélésében. A francia hivatalos körök még arra is gondolnak, hogy a csehszlovákiai nemzeti kérdéssel kapcsolatban fel kell vetni Közép- és Délkelet-Európa gazdasági újjászervezésének az ügyét is.

Érdekes megfigyelni, hogy milyen lelkesedéssel utalnak a legutóbb nyélbeütött angol-török egyezményre, amelynek eredményeképpen Törökország 16 millió font összegű angol kölcsönt kapott: azután a legutóbbi nagy sikerre, amelyet Bulgáriának a Balkánszövetséghez való csatlakozása és az ezzel járó nagy francia kölcsön jelentett. Ide sorozzák még a görögországi reményeket is, amennyiben Bonnet francia külügyminiszternek sikerül tö-

Legújabb könyvek:

Lóth Tihamér: Üdvözlégy Oltáriszentség . . . 223 lei
 Gerely Jolán: Ha tudnád 90 "
 Schmidt: A megváltás szolgál 162 "
 Poppe: Eucharisztikus nevelés módszerrel 44 "

rökországi utján a görögökkel is gazdasági egyezményeket kötött. Ez Délkelet-Európának a rendezése. Így szeretnék rendezni Közép-Európát is és a csehszlovákiai nemzeti kérdést is. Azt a Közép-Európát, amely utóvégre mi is vagyunk.

Ez a hatalmas arányú politikai és gazdasági szervezés tehát a mi mai és jövőbeli megélhetésünket is terhelni fogja; sőt arra megy igazán. A forma lenyűgöző és ópiumos álomba ringató, de a lényeg mégis csak az, hogy gazdasági uraság és jobbság kötelekei szövednek. Megsegítésnek nevezik azokat a súlyos terheket és azt az állandóvá erősödő anyagi függést, amit a kisállamoknak nyújtott kölcsönök tulajdonképpen jelentenek. Önzetlen szeretetnek szeretnék beállítani azt, ami tulajdonképpen nagy pénzhatalmu koncernek jól megfontolt, kamatokkal jól kibélelt üzlete.

Pedig az ügynek van érzékenyen lelkünkbe mélyedő vonatkozása is. Nekünk, kisnépeknek, a nagyhatalmak koncertjében egyedül az erkölcsi értékek megbízhatóságában és védelmében volt minden reménységünk. Nekünk hinnünk kell a jogban, az igazságban, a méltányosságban, az adott szóban, az aláírt szerződésekben, mert más menedékünk nincs. Mi nem nyulhatunk más természetű ultima rációkhoz. Mi nem huzhatunk magunkra más köpenyegyet. Nekünk szükségünk van az erkölcsi értékek védelmére, különösen pedig általános érvényűre. Tudjuk, hogy ezek az értékek köteleznek akkor is, ha mindenki megtagadná érvényüket. Ma fájdalmasan tapasztaljuk, hogy az élet kisiklott az erkölcsi értékek irányítása alól. Szomorú az a szerep, amit ezeknek az értékeknek juttatnak. Gazdasági, politikai érdekek hatalmasodnak el a jog, az igazság, a

méltányosság látszatai alatt. Van ebben valami nagyarányúság is, de éppen olyan nagyarányú benne a lényeg elhomályosítása, a valóságnak képmutató látszatokkal takarása.

A mi számunkra nem marad más, mint megtalálni egyensúlyunkat ezekben az időkben is, amikor a nagyok érdekeinek hálózatában

egyszerű, szürke kis téteket jelentünk csak. Meg kell találnunk az egyensúlyunkat és szolgálnunk kell tovább az erkölcsi értékek elsősorban a magunk és népünk életében. Hinnünk kell ezekben a kedvezőtlen időkben is az erkölcsi értékek, a jog, az igazság érvényében és győzelmében.

Ujabb nagy közmunkaügyi és közlekedésügyi tervek

1200 kilométer országút javítása és modernizálása
 Évenként 800 millió útépitésre

Bucurestiből jelentik: Ghelmegeanu Mihail közmunkaügyi és közlekedésügyi miniszter nagy tervet dolgozott ki az országút és közlekedési viszonyainak feljavítására. A miniszter a terv elkészítésénél a következő irányelveket tartotta szem előtt:

1. A közlekedésügyi intézményeknek újjászervezése, ahol az szükségessé vált, hogy a

közlekedésügyi szolgálatok a folytonos javulás állapotában végezhessek el szolgálatukat. 2. Ezeknek az intézményeknek modern felszereléssel való ellátása. 3. Az országnak új és modern úttal és vasútvonalakkal való fokozatos ellátása, hogy eleget lehessen tenni a gazdasági, turisztikai és nemzetvédelmi céloknak. 4. Olyan közlekedési politika folytatása, amely nem irányul haszonra, de amely a nemzetgazdaságnak kiegészítő része legyen. 5. A mérnökkamara megszervezése.

A tervből

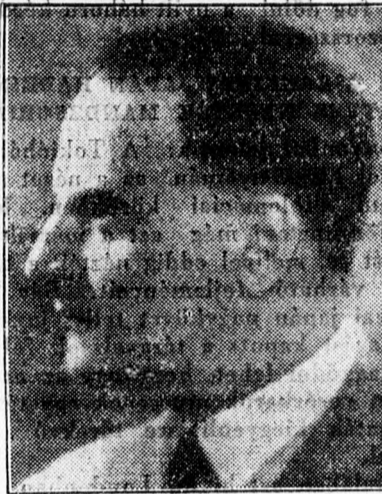
eddig a következőket valósították meg:

A postai, távirat- és telefonszolgálat átszervezését új alapokra fektették. A kisajátítási törvényt elkészítették. Ugyancsak elkészült a működési és szervezési törvény, a postai, távirat- és telefonszolgálatok szolgálati alapszabálya.

A miniszter tervet dolgozott ki, amely szerint

évenként 800 millió lei értékben építenek úttal és 1200 kilométer országút javítását és modernizálását.

A nyugati megyékben, Maramuresben és Basarabiában 180 kilométer új utat építenek. A következő új vasúti vonalak építését határozták el: Ilva Mica—Vatra Dorna, Reșița—Caransebes, Teius—Apahida, Bumbesti—Valea Jadului, Carmen-Sylva—Mangalia, Constanta—Mamaia, Babadag—Tulcea. Ezek az új vonalak még ebben az évben készülnek.

Mihail Ghelmegeanu

IRIS

Irta: Somfay Margit

Félarasznyi volt, amikor megismertem. Olyan fél arasz, amit női kézzel mérnek. Időben fejezve ki ismeretségünk régiségét: attól a perctől fogva ismerem mikor a világra jött. A mamája csokoládébarna és drappszőrű, kékszemű macskaaszony. Ő, már mint Iriske, hófehérnek született. Nem emlegetni való kivételként, hanem a számiak rendes szokása szerint. Hófehérnek születnek de hétről-hétre jobban kiütözik rajtuk érdekes barna-drapp szőrszínök. A szeme az első pillanattól, ahogy kinyitott, gyönyörű kék volt. A nézése pedig aggasztóan értelmes. Minek egy pöttömnyi macskának annyi ész, amennyi Iris szeméből csillogott? A sok ész mellett nagy adag bátorság is volt benne, mert három fiutestvérével ugyancsak birokra kelt a mamájukból jövő tejforrásokért. Ugyáltszik macskáknál is úgy járja, mint az embereknek: mindig az kell, ami a másé. Iris is mindig azért lökdösődött, csapkodott a mancsaival, hogy oda tolakodjék, ahol már valamelyik bátyja édes boldogsággal pumpálta a finom langyos anyatejet. Nem egyszer botránkoztam a négy vak macskakölyök fölött amikor olyan kitarotán és ádázul verekedtek, mint ahogyan tették. És ami fokozta a botránkozásomat, Iris volt a legerőszakosabb a társaságban. Hogy lányfajta létére nem szegyezte magát a verekedő természetéért? A látszat azt mutatta, hogy nem szegyenkezett ilyesmiért. Sőt, mintha még nagyra is lett volna azzal, hogy nagyobb növésű bátyjait kiturhatta elfoglalt helyeikből. De egyébként is garázda alaknak mutatkozott. Minden gondolkodás nélkül, az első szóra odaajándékoztam egy barátónak, akit megbűvölt Iris szépsége.

Az ajándékozás ugyan egyelőre csak képletes volt, mert Iris azon a napon, amikor kérték tőlem, körülbelül háromhetes lehetett és még rászorult az anyatejre és az anyai gondozásra.

Hát ami az anyát illeti, Iris szerencsés gyermek volt. Gondos, kötelességtudó és nagyon kedves mamát adott neki a sors. Három bátyjával együtt olyan ápolásban részesült, amilyenhez hasonlót az embereknek csak a legmodernebb gyermekápolás tud felmutatni. — Gyönyörű macskagyerek lett mind a négyükből.

Azt lehet mondani, hogy hétről-hétre elbájosabb lett.

— Alig várom, hogy elvihessem! — sóvárogta egy látogatáskor barátóm és sóhajtott a szavai mellé.

Az elvívés ugyanis némi akadályokba ütközött még. A barátóm rajongott Irisért, viszont a férj utált minden macskát és nem a házába befogadni de még csak megnézni sem volt hajlandó az „ocsmány dögöt.”

De hát okos és főképen csinos feleségek sok mindent elérnek. Megtörtént ez esetben is a lehetetlen és a macskagyűlölő férj láthatatlan poráron vezetve eljött Iriskehez. Nagy kár, hogy fényképen nem lehet bemutatni e triumvirátust: Iris a rajongó feleség és az utálkozó férj előtt. Igaz, hogy csak pillanatfelvételt lehetett volna készíteni, mert a férfi arc egy percen belül megváltozott. Az utálkozás és visszafojtott bűszöség kemény vonásait egy kirobbanó nevetés sodorta le róla. Még pedig abban a pillanatban, amikor Iriske a gyékényből fonott és kék selyemmel bélelt macskalakás belsejében hanyatvágtatta magát és apró mancsait kecsesen begörbítve, valami elképesztően csábos, betyáros tekintettel nézett fel a harcias nagy darab emberre.

— No, ugye kár volt előre leszólni engem, mert amint látja uram, megejtően szép vagyok! — látszottak mondani a cicaszemek.

Ugyan lehet, hogy Iris még sokkal beképzeltbben gondolkodott.

A meghódított ellenség, a férj azonban szörül-szóra ezt mondta.

— No, kis bestia, talán nem is macska vagy, olyan helyes vagy!

— Elvisszük? — kérdezte majdnem sikitva

a barátóm.

— Ha már ilyen helyes... — mosolygott a férj. De amint az ígéretes, úgy az elvívés is egyelőre csak képletes volt.

Barátómék nyaralni mentek egy hónapra és ez idő alatt Iris még az anyjánál és testvérei között maradt.

— Legalább még erősebb lesz! — vigasztalódt barátóm az egyhónapi várakozás miatt.

S egy hónap után, majdnem a pályaudvarról rohant fel hozzánk.

— Iriske? — volt a második szava.

Igazság szerint azt mondhattam volna hogy nagy gazember, nagy lökött, de nem a belső, hanem a külső tulajdonságairól regéltem.

— Gyönyörű! — mondtam.

Valóban az volt. Hófehér hasacska, keskeny barna sávval berajzolt drapp háta. Csokoládébarna fülecskéi, lábai, pofija és a barna macskaarcban azok a gyönyörű, órási kék szemek.

— A gyönyörűbbnél is gyönyörűbb! — áradózt barátóm és ölébe emelte Iris. Simogatta, becézte, még a gyönyörű szeméi fölött meg is csókolta. Aztán ígéretre mondta Irisnek — Holnap eljövünk érted! Örülsz?

Rosszul láttam nem láttam rosszul? Ugy láttam, hogy Iris kerek kis macskaarcában ráncba szalad a szemöldök tája és a kék szemek gyönyörű tükrében valami furcsa villogás csap föl. Mintha nem örült volna.

Másnap megérkeztek Irisért jövődó gazdái. A négy kölyökmacska valami tatárüldözés-félt játszott a lakásban, örült bukfencezés és nagy pofozkodás mellett. Mikor a két vendég belépett, a három macskafü zavarlatlanul folytatta a játszóást. Iris azonban usgye! berohant a nagy cserépkályha mögé. Ez nemcsak a vendégek iránti udvariatlanság volt tőle, hanem teljesen példa nélkül álló eset. Amióta él, nem bujt a kályha mögé. Ugy illett, hogy kihuzsam onnan. Éppen nem volt könnyű dolog. S amikor kint volt, rögtön vissza akart bujni.

A csehszlovákiai igazságügyminiszter a tartományi felosztás ellen nyilatkozott egy kassai népgyűlésen

Az amerikai szlovákok vezetője Rózsahegyén további támogatásról biztosította az ittmaradottakat

Prágából jelentik: Dehrer igazságügyminiszter egy Kassán tartott népgyűlésen beszédet mondott. Ebben azt a kijelentést tette, hogy a kormány nem hagyja tartományokra bomlani az országot, mert szerinte a kisebbségek kívánságait enélkül is ki lehet elégíteni. Viszont a tartományi felosztás az államra területi szempontból veszélyes lehetne.

Pozsonyból jelentik: Mint már tegnap megtudtuk, Hletko, az amerikai tót küldöttség vezetője, hazautazott Amerikába. Elutazása előtt a főle búcsúzó szlovák vezető férfiakat biztosította, hogy az amerikaiak ezentúl még erősebb érdeklődéssel kísérik az itthon maradt szlovákok önkormányzati küzdelmeit. Együttal mindent megtesznek, hogy segítsék az otthoniakat. Kifejezte az itten járt amerikai szlovák küldöttségnek azt a véleményét, hogy ők a Hlinka prelátnak vezetésével a szlovákok küzdelmét helyesnek és igazságosnak tartják s éppen azért annak erősebb menetét akarják látni.

Hletko elutazása előtt Rózsahegyén a kulturházban ünnepség volt, amelyen az amerikai tót vezér a következőket mondotta:

— Ne engedjétek mással magatokat félrevezetni. „Annyi jogotok lesz ebben a köztársaságban, amennyit kiküzdötök magatoknak” — mondotta annakidején Masaryk. Most pedig én erre való hivatkozással azt mondom, harcoljatok tovább jogaitokért és ne törődjétek azzal sem, ha benneteket bizonyos oldalról (itt a cseh nacionalistákra célozva) árulónak mondanak is.

HALÁLOS VÉGÜ ÖSSZETÜZÉS A SZUDETANÉMETEK ÉS SZOCIALISTÁK KÖZÜTT

Prágából jelentik: A szudéta-németek által lakott területen Glaserwald községben véres incidens játszódott le. A község vendéglőjében

— Iriske! Hát nem örülsz nekünk? — siránkozott a barátnóm.

— Beteg — mondta ki a szentenciát róla a férj.

— Ugyan, Gyuszi! — tiltakoztam. — Öt perccel előbb még fölverte a házat s úgy puffolt a három kis kandurt, mint a répát. Kutyabaja!

Perceken át igyekeztünk meggyőzni egymást. Ő engem hogy beteg a macska, én őt, hogy semmi baja. Végül is én hittem el, amit mondott, mert Iris perceről-perce jobban összeesett és csöndesebb lett. S annál feltűnőbb a dolog, mert a másik három macskakölyök szinte megvadultan ugrobegrált.

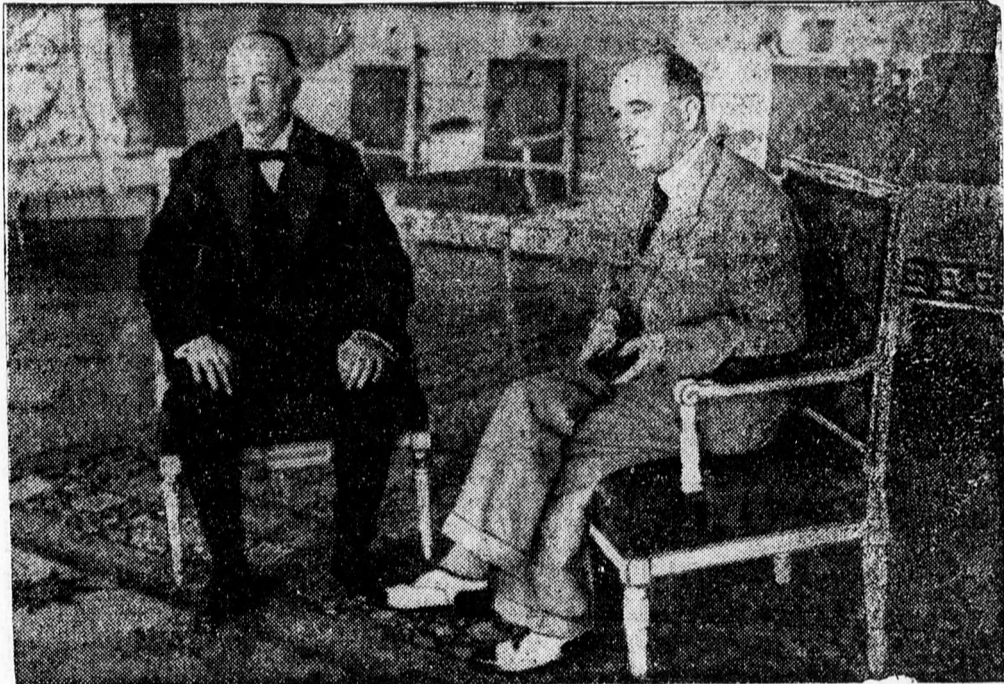
Hát bizony ennek a kis Irisnek egyelőre a mamája mellett kell meg maradni. Majd szépen megerősödik, meggyógyul és akkor elvisszük — jelentette ki barátnóm férje.

No több se kellett! Barátnóm könnyek között tiltakozott. Ő beleélt magát, hogy macskát visz haza, ő macska nélkül nem megy. A férje viszont elhatározta, hogy beteg állatot nem visz haza. A férj-feleség-Iris képezte gordiusi csomó előtt tanácsalanul álltam. Végül azonban mégis megoldottam. Felajánlám, hogy válasszanak Iris helyett a másik három kis sziami közül. Ugy történt. Iris a vékony, pici macska-kisasszony helyett elvitte egy pajkos, nagyfejű, de aranyos kandurt és rövid tanácskozás után a jólhangzó Szizám névre keresztelték. Barátnóm vitte Szizámot a fehér kosztümkabátja alatt és csitítva gügyögött neki. Erre nagy szűkség is volt, mert Szizám segélykérő kiáltása szívetrepesztő könyörgéssel töltötte meg a házat. Később boldog lett új helyén. De mikor vitték, nem örült. Iris azonban...

Amultunk-bámultunk rajta. Még le sem értek Szizámmal az utcára, amikor Iris, az előbb még görbedten, szomoruan gubbasztó, beteg szabályos bukfenckből, félméter magas ugrásokból álló indián táncban tombolta ki nagy örömét, hogy nem vitték el.

14 szociáldemokrata veszekedést kezdett 3 szudéta-német polgárral, ezek között egy Beierle nevével. A vendéglős kiutasította a szociáldemokratákat, kik el is távoztak. Háromnegyedóra múlva távozott a három szudéta-német is. A vendéglő környékén azonban vártak rájuk a kiutasított szociáldemokraták. Verekedés támadt köztük, melynek során a három szudéta-német közül Beierlét négy halálos késszúrás érte, két szúrás éppen a hátába. A másik két szudéta-német is súlyosan megsérült. A rendőrség közbelépett és a 14 támadó közül tizenháromat elfogott, egy elmenekült. A környék lakossága izgatottan készülődik, hogy ünnepélyes nagy temetést rendezzen az áldozatul esett Beierlének.

A németbirodalmi sajtó nagy izgatottsággal foglalkozik Beierle esetével.

Lord Runciman és Benes, Csehszlovákia elnöke, a prágai elnöki palotában megkezdtek tárgyalásaikat.

Halálasztott a villám két asszonyt az oradeai nagypiactéren

Egy rőfössátorban alkudozott a két szerencsétlen asszony, amikor a villámcsapás földhözsújtotta őket

Oradea. Saját tud. A napok óta tartó rekkenő hőség után szombaton este futózápor vonult el városunk felett, majd az esőzések vasárnap és hétfőn is megisméltődtek. Hétfőn délután négy óra tájban az ég egyszerre beborult és hatalmas fellegek gyűltek a város felé. Néhány perccel öt óra előtt távoli mennydörgés volt hallható, majd öt órakor esni kezdett. A vihar és a zivatar egyre fokozódott, közben egymást érték a villámcsapások és mennydörgések, a központban lakóknak azonban fogalmuk sem lehetett róla, hogy az aránylag távolinak tűnő villámcsapások egyike milyen tragédiát okozott a városban.

A tragédia a nagypiactéri sátrak között történt, ahol — hétfő lévén — a zápor keletkezésekor még javában állt a vásár. A sátrak körül vevők alkudoztak s az eső sem nagyon riasztotta az embereket, miután mindenki azt remélte, hogy pár perc alatt eláll a zivatar.

Juhász Istvánné piaci rőfössátra előtt is alkudozó asszonyok gyűltek össze, midőn hirtelen vakító fényesség hasította át a felhőket s ami ezután történt, arról már a szemtanúk sem igen tudnak számotadni.

Hat óra tájban a piactérre hívták a mentőket, akik Juhász Istvánnét és Merlut Jánosné episcopiai asszonyt a piactér kövezetén fekvő találták. Előbb kórházba akarták szállítani

őket, mikor azonban az egyik mentő szívük fölé hajolt, megállapította, hogy mindketten halottak. A villám, amely a vásár kellős közepén csapott le, pontot tett az alkudozásra s kioltotta a két szerencsétlen asszony életét.

A halálhír valóságos pánikot okozott a piacon. Az egyszerű asszonyok, akik eleinte kíváncsiskodva gyűltek a haleset színhelyére, elrémültek, midőn megtudták, hogy a vihar milyen tragédiát okozott s a vásárlók futva menekültek a piac közeléből, míg az elárusító asszonyok kapkodva csomagoltak s mihelyst tehették, szintén otthagyták sátraikat.

A halott Juhász Istvánné ezalatt hazaszállították lakására, ahol leánya kétségbeesetten értesült a szerencsétlenségről. A villámcsapás áldozatát férjén és leányán kívül még öt unokája siratja.

Merlut Jánosné holttestét a morgueba szállították. Közben megindult a hatósági vizsgálat is. Kiderült, hogy a villámcsapás Görög Demeter piaci árúst is érte, aki azonban néhány pillanat múlva visszanyerte eszméletét, valamint egy kislányt, aki azonban szintén könnyebb égési sebbel menekült a szerencsétlenségéből.

Zürichi zárlat: Párizs 11.91 fél, London 21.31, Newyork 437, Brüsszel 73.95, Milánó 22.98, Amszterdam 238.15, Berlin 175.20, Prága 15.08, Varsó 82.25, Belgrád 10, București 325.

Ködben bújdosó hadseregek és világvárosok

Talán sehol sem változott annyit az élet képe, mint éppen a hadviselés, terén. Egyre-másra találták ki az új gyilkoló eszközöket, amelyek következményeként újabb és újabb védekezési módszerek alkalmazására került a sor. Ha valaki összehasonlítja a világháború előtti utolsó békeévből, 1913-ban rendezett díszfelvonulásokat azokkal a csapatszemlékkel, amelyek napjainkban történnek, a különböző államfő-látogatásokkal kapcsolatban, lényeges, teljesen alapvető változásokat vehet észre. Aki gyakorlóterek mellett sétál, még több változást állapíthat meg.

Fénylő rézgombos, csillogó arany-ezüst színű, színes dalmányos katonák meneteltek egy-egy régi csapatszemlén, tarka egyenruhás, ezüstsíkos lovaskatonák ültek a táncoló szürke lovakon és a tükörfényesre „puccolt” ágyúk részesővei mellett ugyancsak feltűnően színes egyenruhás, forgócsákós tűzterek ültek.

Azóta nemcsak az egyenruha színe változott. Legelőször természetesen a gyalogság egyenruháját változtatták meg a hadvezetőségek, mikor a sárga homokszívatagokhoz hasonló *khakiszinű* egyenruhába, máskor a zöld erdőkhöz simuló *rezedazöld*, vagy a nekünk emlékeztet csukaszürke mundérba öltöztették seregeiket. A zoológia tudósai által leírt *mimikri*-jelenséget azóta a hadseregek általában követik. Mint ahogyan a nyúl szürkésbarna bundája simul a tarló kiégett barna színéhez, hasonlóképpen alkalmazkodik a tarkafestésű ágyú és táboribarna ruha a környezetbe.

A rejtőzés

A rejtőzésnek nagy fontosságot tulajdonítanak a katonai szabályzatok. Pontos ez napjaink egyik legnagyobb kérdésénél, a *légvédelemnél* is. A rejtőzés lehet természetes vagy mesterséges. *Természetes*, ha a láthatatlanság elérésére a terepfedezetet, a tereptárgyakat vagy a környezet színét használják fel. *Mesterséges* akkor, ha csak munkával lehet elérni a láthatatlanságot. A mesterséges rejtőzés egyik fajtánál, az *álcázásnál*, a földről való figyelést akadályozza a sokféle különböző eljárás. A *burkolás* az ellenséges légi felderítést gátolja.

Álcázza magát a csapat, amikor a katonák célsíksajkukra lombokat tűznek, ruhájukra zöld gallyakat erősítenek. Mint a shakespeare-i drámákban, valóságos arivumi erdő mozdul meg ilyenkor. Álcázás, amikor „*tarka festés*” látják el a páncélautókat, harcikocsikat és az ágyúkat. De már *burkolásnak* nevezik azt az eljárást, amikor a repülőgépek szárnyait két-

féle színre festik. A repülőgépszárnyak föld felé eső felületét *égszínkékre* mázolják, alulról nézve így a gép az ég kékjébe olvad. A felső felületeket szabálytalanul elhelyezett mohazöld, homokszárga, szántóbarna foltokkal festik be. A legmagasabb foka a burkolásnak, amikor *köd*, illetve füstfelhők mögé rejtik azokat a fontos építményeket, amelyeket ilyen módon akarnak megvédeni a bombázó gépek táma-

„Tájkép” a repülőgép szárnyán

A burkoló eljárások közé tartozik, amikor az épület színét változtatják meg. Legfontosabb a tetőzet színe. A légvédelmi építkezéstről szóló szabályrendelet *máris eltávolította a ríktől színű fedőanyagok alkalmazását*. A burkolás feladata ezen a téren, hogy az alapterület és a tetőzet színe között színegyensúlyt teremtsen.

A festés feladatai a kontúrvonalak megbontása és a felületek mértani sajátosságainak megváltoztatása. Az egy színben tartott festés nem bontja meg a kontúrvonalat. Ezért a színfelületeknek szabálytalanul változó módon kell egymás mellé esniük.

Veszedelemesen áruló lehet repülőátadás esetén az *árnyékképződés*. Az árnyékterület sötét felületét tehát el kell tüntetni, meg kell változtatni. Itt a *fásítás* segít. Ennek csak ott van létjogosultsága, ahol a környezet fásjellegű. Pontos útmutatásul szolgálnak a repülő számára a keresett épület fény-, füst- és tűzjelenségei is.

Ahol nincs lomb, vagy megfelelő zöld növényzet, ott *műlombozattal* segítenek. A korszerű tűzvédelem felszereléséhez tartozik a *burkoló háló*, amellyel leterítik az ágyút, hogy felülről apró dombnak lássék a léghárító ágyú, a repülőgép félelmetes ellenfele. Az országutak fénylő fehér sávja *főle dróthálókat* húznak az ügyeskező árkászok s a hálókra lombokat erősítenek. Így láthatatlanná válik a műúton menetelő csapat.

A burkolással ellentétben, amely a legújabb kor haditechnikájának eszköze, a köd, illetve füsttel történő álcázás gyakorlata évszázadokra nyúlik vissza. Ókori várostromoknál nedves szalmával igyekeztek füstfelhőt előidézni, amelynek leple alatt végrehajthatták a támadást. XII. Károly svéd király 1700-ban ilyen mesterséges füstfátyol leple alatt lépte át a Dünát. Az amerikai haditengerészet pedig már 1913-ban kísérletezett csatahajóinak mesterséges füstfátyol mögé való rejtésével. A vi-

dása elől.

A légvédelmi tűzvédelem rendkívül hatásos, mégis igen drága eszközeivel párhuzamba állítva a *szakszerű burkolás viszonylagosan olcsó védekezési mód*. Igen alkalmas arra, hogy *kiegészítse*, sőt helyenként *pótolja* a költséges védekezési módokat.

A burkolás lényegében a tükörfényes képek mesterséges megváltoztatása. A legelőkeltebb burkoló hatást akkor érik el, amikor a tárgyat mélyen a föld alá rejtik. Ez persze igen drága eljárás. Rövidebb, hosszabb ideig *ködösítés* útján tüntetik el a megvédendő építményeket. A szorosan vett burkolás segítségével *megváltoztatják a környezetjellegét, módosítják az árnyékképződést, elrejtik a füstjelenségeket*.

világháborúban különösen az angolok használták a harcászati füstölést és a mesterséges ködöt. 1918 végén az angol tankezekrekd támadása javarészt mesterséges köd leple alatt történt.

A mesterséges köd, vagy füst a rejtőzésre igen eredményesen használható, kémiai harci eszköz. A mesterséges ködöt és füstöt foszfor elégetésével, *chlorsulfonsav, silícium tetrachlorid* párologtatásával érik el, gyakran *füstgyertyák* elégetésével fejlesztik a mesterséges ködöt, de alkalmaznak *füstfalekakat* is. Néhol rendszeresítették az *akna ködvetőket*. A repülőgépeket *ködbombák* dobására és *ködpermetezésre* használják fel. Amerikai adatok szerint az alacsonyan szálló repülőgép egy perc alatt 1600 méter hosszú ködfátyolt vonhat és ezáltal egy egész támadó ezred egy perc leforgása alatt kivonható az ellenfél megfigyelése alól.

A rejtőzés egyik válfajával, az elsötétítéssel már megismerkedtek a nagyvárosok lakosai, a különböző légvédelmi gyakorlatok idején. A ködösítés és a burkolás egyéb eszközeinek alkalmazása a következő lépés, amelyet a korszerű légvédelem megkíván.

N. G.

Feltámad a vadnyugat romantikája

New Yorkból írják: *Chicago mellett rövidesen felépítenek egy várost, amely tökéletes mása lesz azoknak a kis városoknak, amelyekben a múlt század első felében a cowboyok, a félelmetes vadászok és a kegyetlen indiánölők éltek. Ebben az új városban összeszűrik a vadnyugat letűnt romantikáját. Chicagótól északnyugatra 60 mérföldnyi távolságra fekszik Uj-Libanon városa. Az egykor világhírű település évek folyamán teljesen kipusztult és elnéptelenedett. A lakosság elköltözött és a városka utcáit gaz nöite be, házaik összeomlottak, földjei terméketlenül váltak. Young ezredes, ismert chicago milliommós, az amerikai cowboyromantika szerelmese, egy árverésen potom pénzért megvásárolta az egész városkát. Azért vette meg a telepet, hogy megvalósíthassa kedvenc és furcsa tervét. Young ezredes ugyanis vissza akarja hozni a múltat a kis városkába és egy tipikus vadnyugati települést akart ott feltámasztani. A különös terv megvalósítására máris rendelkezésre állnak a szükséges anyagi eszközök. Régi stílusú templom, színház, ódivatú faházikók épülnek a városkában, amelynek új lakói cowboy-öltözetben járnak. Young ezredes kimondta, hogy autó nem léphet át a „vadnyugati városka” határát. Gondoskodnak azonban arról is, hogy aki a romantikát csak szemlélni akarja, a luxust is megkaphassa. Ezért a vadnyugati városka mellett felépítenek egy modern városrészt is kényelmes szállodákkal, fürdővel és játszótérrel. A vadnyugati városka felépítésével Hendersont, az ismert chicagoi építész bizták meg. Young ezredes bízik abban, hogy a vadnyugati városka hatalmas idegenforgalmi attrakció lesz. Az építkezésbe fektetett milliók hamarosan visszatérülnek.*

Dániában szalmakalappal védik a lovakat a hőség ellen és — amint az képünkön is látjuk — a jó dán lovak „mosolyogva” fogadják a „módit”, amit egyébként az olaszok a múlt század elején meghonosítottak s főleg Milánóban lehetett sok szalmakalapos kocsi fogott lovat látni.

Angol-lengyel találkozó Gdyniában

Varsóból jelentik: Beck lengyel külügyminiszter, aki vasárnapra érkezett haza az északi államokban tett körútjáról, már hétfőn Gdyniába utazott, ahol Duff Coopert, az angol tengerészet első lordját fogadta. Beck fényes ebédet adott Gdyniában Duff Cooper tiszteletére.

Az év végén a jugoszláv kormány kiírja az új országos választásokat

Belgrádból jelentik: Korosec belügyminiszter vasárnap megjelent egy Brezicén (Slavóniában) tartott népgyűlésen. Itt elmondott beszédjében belpolitikai kérdésekre tért ki és kijelentette, hogy a kormánynak eltökélt szándéka, hogy az év végével, vagy legkésőbb a jövő év elejére kiírja az általános választásokat.

Emberek tizezreit tette hajléktalanná a tűzvész Manilában

Kélezerötszáz ház leégett, huszonegyezer ember földön/utóvá vált

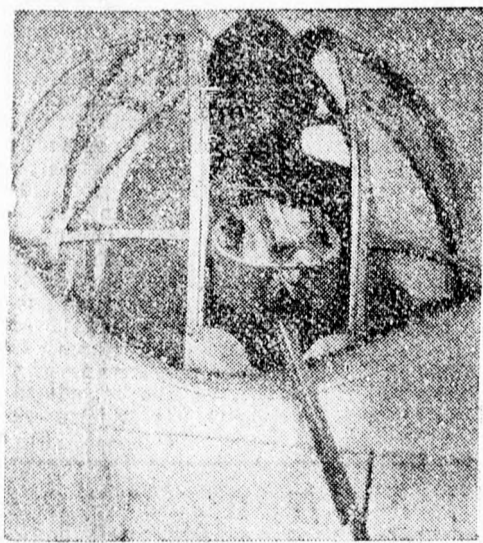
Londonból jelentik: Manilában óriási tűzvész pusztított. A tűz a szegény negyedben ütött ki és közel 2000 ház esett áldozatul. Huszezer ember vált hajléktalanná.

Sanpueblaban 500 ház égett le és ötezer ember vált hajléktalanná. A hatóságok nagyarányú intézkedéseket tettek a lakosság felsegélyezésére.

Az angolok óriási légi hadgyakorlata nem végződött biztató tanulsággal

A hadvezetőség megállapította, hogy Londont nem lehet kellően megvédeni

Londonból jelentik: A vasárnap befejeződött óriási légi hadgyakorlatok eredményeit most összegezte az angol hadvezetőség. A gyakorlatoknak az volt a főcéljuk, hogy megállapítsák, vajon milyen mértékben lehet megvédeni az angol fővárost a várható ellenséges légi támadásoktól. A hadgyakorlatok azonban azt igazolták, hogy London még mindig nem védhető meg az ellenséges légitámadásoktól, mert a gyakorlatozó hadsereg ellenséges gépei minden intézkedés ellenére is bejuthattak London egyes pontjaira.

Érdekes kép az angliai légi hadgyakorlatról: lötorony a hadirepülőgépen, amelyen a gépfegyver kezelője gazálarccal dolgozik.

Elkéstem...

A REPÜLŐGÉP MÁR ELSZÁLLOTT...

— Azért eljuthat Balcicba. Fél óra múlva indul a másik repülőgép.

Épen ennyire nem kell bosszankodnia, hogy elmulasztotta az Állami Sorsjáték I. osztályának a húzását.

Még 381 millió 711.000 lei vár szétosztásra. Ön is részesülhet benne, ha vásárol 1/4 sorsjegyet augusztus 15. előtt.

250 leivel részt vehet a sorsjáték augusztus 15.-iki húzásán. Hogyan? Kérdezze meg sorsjegyárúsát.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Hivatalból megismétlik az ingatlanárveréseket, míg legalább a kikiáltási árat nem adják meg

Jelentékenyen módosították az ingatlan-árverési eljárást.

Bucurestiből jelentik: Az Ardeal területén életben lévő végrehajtási törvénynek az ingatlanokra vonatkozó intézkedései már egy ízben módosultak az 1930. július 11-iki törvény szerint. A Monitorul Oficial mai számában megjelent új ingatlanvégrehajtási törvény a már 77 éve életben lévő végrehajtási eljárás egyes intézkedéseit az 1930. évi törvénynél sokkal radikálisabban módosítja.

Az ingatlan becsértékének meghatározásánál eddig 1930 óta a hitelező megjelölte az értéket, ha az az adósnak nem tetszett, akkor szakértői meghallgatást kért. Az új törvény szerint a jövőben is a hitelező tünteti fel a becsértéket azzal a korlátozással, hogy az a tiszta bérjövődélem tízszerezésénél (falvakban nyolcszorosánál) kisebb nem lehet.

Az árverési hirdetményre nézve fontos újítás, hogy az minden esetben országosan elterjedt lapban kell meghirdetni az ingatlan becsértékére való tekintet nélkül. A törvény szerint a jövőben az ingatlan árverési hirdet-

mény hírlapi példányában is fel kell tüntetni az adós nevét, végül a hirdetményt csak 5 nappal előbb kell közzétenni, tehát rövidebb idővel az árverést megelőzően, mint eddig.

Az ingatlan poton áron való eladásának megállítására a törvény a következő intézkedéseket teszi: a kikiáltási ár a huszoneöt százalékkal csökkentett becsérték. Ezen áron alul az első árverésen az ingatlan nem adható el, hanem 25—40 napos időközre új árverés tartandó. Amennyiben a második árverésen sem érhető el jobb eredmény, úgy a telekkönyvi hatóság harmadik árverést tűz ki, amelyeken az ingatlan — becsértékre való tekintet nélkül — a legtöbbet ígérőnek adják el.

Miután ezekkel a rendelkezésekkel az itteni végrehajtási törvényben ismert utóajánlat rendszer nem ellentétes, úgy vélik, hogy az utóajánlat lehetősége a harmadik árverés után is fennáll. A jelenleg megkért árveréseknél is az új törvény rendelkezései irányadók, kivéve azt az esetet, ha a kérelemre a bíróság már árverési napot tűzött ki.

Újra megtalálták Napoleon koronásási gyűrűjét

Párizsból írják: I. Napoleon császár koronásási gyűrűjét, amelyet megkoronázásakor jobb kezének gyűrűs ujján viselt, most ismét megtalálták, miután több mint száz éven át nem tudták, hogy hol van. 1811 óta senki nem tudott semmit a rendkívül értékes ékszerről. A francia levéltárakban semminemű adat nem volt fellelhető erre nézve és az inventáriumból is, amelyben említés kellene, hogy tétessék róla, azokat az oldalakat, amelyekben valószínűleg felsorolták, kitépték. Eppen ezért az volt a feltevés, hogy a gyűrűt 1811 és 1820 között őrzési helyéről elvitték és azután mindent megkíséreltek, hogy az összes nyomokat eltöröljék. Tudvalevő, hogy Napoleon bukása után Mária Lujza császárnő mindent, amit a császári kincsből össze tudott szedni, magával vitt Ausztriába s ezért úgy gondolták, hogy az egyéb ékszerekkel együtt a gyűrűt is magával hozta.

A császárné halálakor kincseit a főhercegek között osztották szét és talán ezek egyikének utódja volt az, aki nemrégiben Lucien Bassanger neves műgyűjtőnek adta át, aki azután Párizsba hozta Napoleon gyűrűjét. A gyűjtő maga a nevet nem adta meg, csak annyit mondott, hogy két évvel ezelőtt kapta az első közlést a gyűrűről, előzőleg azonban a valódiságról akart teljesen megbízható adatokat sze-

rezni. Ebből a célból Napoleon koronázásával kapcsolatban valamennyi okmányt és leltárt áttanulmányozta. Eközben meggyőződött arról, hogy egy nagy smaragdot, amelyet a kincstár adott oda, a Marguerite ékszerészre bíztak, aki azt 48 frankért magának a császárnak útmutatása nyomán tette foglatába. Az ékszerre vonatkozó rajz azonban eltűnt.

A smaragdra különös érdekességképpen a római szent birodalom címere van bevéve, amelyet Napoleon felfogása szerint újra feltámasztott; középpontban békegalamb látható olajággal a csőrében, amivel a császár azt akarta jelezni, hogy koronázása a népek kibékülésének jegyében folyt le; a galamb felett Nagy Károly koronája látható, akiben Napoleon birodalmának alapítóját látta. A malmisoni kastély gondnoka, akinek őrzésére van bízva a Gérardtól származó híres koronázási kép is, valamint ő felügyel a kastélyban őrzött többi Napoleontól származó emlékekre, kijelentette, hogy nincs kétség aziránt, hogy a gyűrű valóban Napoleon koronázási gyűrűje volt. Reméli, hogy múzeumának gyűjteményébe nemsokára felveheti az érdekes és nagyértékű darabot, bár hír szerint Rómából is érkezett tekintélyes összegű ajánlat a gyűrű megvételére.

Újból kitört a legnagyobb „Jégvulkán“

Kopenhágából írják: Kopenhágából, Hamburgon át, Island-szigetére érkezett a hírnevés dán vulkánkutató: dr. *Niel Nielsen*. A kutató tanárt a tudományos kíváncsiság vitte Islandra, mert a világ legnagyobb, de egyúttal legérdekesebb vulkánja a Vatna Jökull, több évtizedes pihenés után ismét működésbe kezdett. A Vatna Jökull nemcsak a legnagyobb vulkán, azért mert területe 8500 négyzetkilométer, hanem egyúttal a legérdekesebb is, mert az örökös jéggel borított Grönlad-szigeten fekszik s ezért nevezik „Jégvulkánnak” is. Ugyanis a Vatna Jökull krátere állandóan jég alatt van s még oldalait is örökös jég borítja. Az islandi, *Johanes Askelsohn* geológus jelentette a híres tudósnak, hogy a szokott idő előtt újabb „Jökull-futás” indult meg s a különös vulkán többmilliárd köbméter vizet okád. A legnagyobb érdekessége ennek a vulkánnak, az előbb már említettekén kívül, hogy forró vizet lövel ki magából s a környező jégpáncélt igyekszik felolvasztani, mintegy jótékonyaságul az emberiségnek. Az islandi szokás szerint Vatna Jökull, Öntöző-gleccsert jelent.

Ha a vulkánikus erők működésbe kezdenek a kráterben, akkor olvadni kezd a hatalmas jégpáncél és mérhetetlen mennyiségű víz tödul ki, nemcsak a kráterből, de a kráter oldalain olvadó jég folytán is. A Jökull mintegy 1900 méter magas s így oldalain irtózatossággal zúdul alá az óriási víztömeg, amit tudományosan Jökull-futásnak neveznek. Ha Dél-Island nem volna néptelen, úgy ilyenkor, amikor a Jökull-futás megkezdődik, világhatalmas szörnyűség sodorná az ott élő emberiséget és kultúrát. Mindkét tudós elég veszélyes zónában állította fel expedíciójának helyét, mégpedig Dél-Island Kaltéfel nevű szigetcsücskén. Tudományos kutatásuk kiterjed a leomló víz mennyiségének és a kráterben keletkező hő mennyiségének megállapítására is. Gondolják, hogy ezen mérések alapján esetleg olyan terv kerülhet kivitelre, amellyel a nagy hőenergiát technikailag hasznosítani lehetne.

Kávéházakban, vendéglőkben kávéval mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

Munkácsy Mihály „bujdosó” festményei

New Yorkból írják: *Munkácsy Mihály*, minden idők legnagyobb hatású magyar festője Amerikában aratta ragyogó, művészi pályafutásának legmaradandóbb sikereit. A művészettörténet 84 Munkácsy-mesterműről tud, amelyek kivétel nélkül amerikai gyűjtők birtokában vannak. A „Zálogház” — a nyomornak ez a megrendítő alaksorozata — New Yorkba került és a Metropolitan Museum of Art tulajdona lett. „A műteremben” című festményét Milwaukee-ben őrzik, a „Baba látogatói” Mr. Hilton birtokába jutott. A remek „Siralomház”-at a philadelphiai Park Múzeumba vitték. A páratlan hatású „Krisztus Pilátus előtt” és az „Eccé Homo” a philadelphiai John Wanamaker tulajdona. A fára festett „Készülődés a papa nevenapjára” a newyorki Wanderbill-család tulajdona lett. „Mozart halálát” a detroit-i múzeumban őrzik.

A Vanderbill, Astor és a többi előkelő amerikai családok versenyeztek, hogy ki lássa vendégül a nagy magyar festőt, aki hosszú időt töltött Amerikában. Midőn „Krisztus Pilátus előtt” című képét kiállította, a kiállítás terme valósággal zarándokhellyé változott. Nemsokára a sajtó magasztalta a megrázó erejű festményt, hanem a templomokban erről predikáltak, a klubokban erről tartottak előadást.

A sok ünneplésben kifáradt mester 1887 januárjában utazott el Amerikából, a „La Breagne” fedélzetén. A hatalmas newyorki kikötőben a magyarok ezrei frenetikus búcsúztatást rendeztek a nagy magyar mesternek, akihez hasonló lelkesedéssel magyart, csak Kossuth Lajos személyében ölelt magához Amerika.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A fibisi római, kath. magyar iskolaszék pályázatot hirdet hét osztályos osztatlan elemi iskolájánál megüresedett tanítói állás ideiglenes betöltésére. A tanító fizetése havi 2175 lel. A kérvényeket megfelelő okmányokkal aug. hó 15-ig Parochia Rom. Cat., Masloc, jud. Timis-Torontal címre lehet küldeni. A választás napját a pályázókkal közöljük. Az állást szeptember 18-ra kell elfoglalni.

A fibisi Róm. Kath. Iskolaszék.

Szépítőszernek is használták régen az uborka levét

A legelterjedtebb és a kedveltebb salátának való „földi gyümölcs” kétségtelenül az uborka. A savanyított, illetve ecetbe vagy sóba rakott uborka a legtöbb háztartásban még el sem fogy, amikor a piacokon már megjelenik a zsenge, melegvázi uborka, amelyből a primóroket kedvelő friss, ecetes, vagy tejfeles salátát, esetleg kovászos uborkát készíthet például idej libapescsenye mellé.

Az uborka tulajdonképpen Észak-India növénye. A Himalaja lábánál elterülő vidékeken vadon is nő. Ennek gyümölcse keserű és szinte ehető. Ehető formáját azonban Indiában már 3000 évvel ezelőtt is termesztették. A második dinasztia korában, tehát Krisztus Urunk születése előtt, 2000—1788 között Egyiptomban is ismerték és a hieroglifák, a szent vésetek szerint supi-nak nevezték. Időszámításunk megkezdése előtt 600 körül hozhatták a „kobakos termésű” növényt Kisáziából Görögországba, ahol idővel annyira elterjedt a termesztése, hogy várost is neveztek el róla. Sikyon városa volt az uborkatermesztés központja. Az uborka görög neve ugyanis sikyos. A rómaiak is nagyon kedvelték a cucumis-t. Így nevezték az uborkát. Tibérius császárról például feljegyezték, hogy minden nap evett uborkát, annyira szerette. Már akkor is ecettel, kőménymaggai, zellerrel és borssal készítették, sőt mézzel is ettek.

A mai kerti uborkák őse a középkor elején került Byzancon keresztül Európába. A görög birodalom egykori fővárosában perzsa néven anguira-nak nevezték. Ebből a névből lett a délszláv agurka, illetve ogurek. A délszláv szavak eltorzulásából keletkezett a német „Gurke” és a magyar ugorka, illetve uborka, némely helyen iborka, vagy huborka elnevezés. A magyar fűvészek közül Beythe András említette először az uborkát 1595-ben megjelent füves könyvében, természetesen pedig részletesen leírta az 1644-ben kiadott „Pozsoni Kert” című könyvében „a jesuiták rendén való” Lippai János, a tudományokat és a virágokat kedvelő „Lippai György herceg ur, esztergoni érsek” testvéröccse. Lippai könyvéből megtudjuk, hogy akkoriban már kétféle uborkát termesztettek. „Az egyik apróbb és rövidebb, a másik hosszú és némelyik úgy nő, mint a kigyó, némelyik, mint a kurt, horgosan, némelyik egyenesen elnyul, de a mi országunkban nemigen közönséges”. Az uborka ültetéséről is sok érdekes tanácsot közölt a kertészeti szakirodalomunk első „pallérozója” és megjegyezte: „azt is írják az uborka felől, hogy felette igen fel a menyörgéstül és menykötéstül és valamikor menydörög, mindenkor mátha ijedőben megfordul. És így mikor sok menydörögés jár nyaratszaka, ne várjon ember sok uborkát, mert ha van is, elhervad és elvész”.

Akkor is úgy készítették az uborkát, mint most készítik, de Lippainak nem volt a legjobb véleménye az uborkáról. Szerinte „ezt a gyümölcsöt nemigen egészségesnek tartják a doktorok, mert az nedveségek, kiváltképpen ha sokat esznek benne, megvesztegetik az ereket emberbe, kívül nehezen gyógyulandó gyujtván hideglelések származnak”. Az uborka magját azonban már becsülte, mert a megfőzött mag leve „a veséknek belső hívségét meghívésíti s a hideglelésben a felettébb való gyuladást, hévséget és szomjosságot megnyihit”.

Jobb véleménye volt az uborkáról nedelici Váli Mihály „császári s királyi decretummal helyben hagyott botanicus doctornak”, aki „Házi orvos szótáratka” című, 1792-ben megjelent könyvében ezt írta: „Uborkának hasznát veszi az ember, mikor savanyítva vagy salátául eszi, mivelhogy a heves gyomrot meg hívesíti és az ember orrának megveszett szaglását helyre hozza”. A tejben megfőzött uborka-magot ő is a vese tisztítására ajánlotta, ezenkívül — figyeltem — figyeltem — a következőket „javalta”: „Az uborkának kifatsart levét és megtörött magját, ha lisztel össze tsinalod s megelegyítet, azon tséztát száritsd meg a nap fényen, azzal kend az ortzádat, széppé teszi”. Régebben tehát nemcsak finom saláta, hús mellé kívánczó pompás savanyúság, hanem szépítőszert is volt az uborka, sőt meg „Napkeleti virágnelyben” is volt jelentése.

(n. n.)

Báile Episcopostibe érvényes kedvezményes kád-és tükörfürdőjegyek kiadó-hivatalunkban kaphatók.

HIREK

MAGYAR LAPOK
Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Helyföldön: Egész évre 400 fillér, fél évre 210, egy hónapra 70 fillér.
Magyarországon: Egész évre 50 P. fillér, fél évre 25 P. fillér, egy hónapra 15 P. fillér.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Felki szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Kéziratokat nem örvényel meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti-i időjárás-kutató intézet jelentése várható időjárás: Mérsékelt északkeleti szél, néhány helyen zivatar, a hőmérséklet kisebb emelkedése lehetséges.

Kihallgatás jelent meg a kisebbségi kormánybiztos a patriarcha-miniszterelnöknel

Bucuresti. Saját tud. **Miron Christea** patriarcha miniszterelnök kihallgatáson fogadta **Silviu Dragomir** kisebbségi kormánybiztosot.

HATSZÁZEZER LEIT SIKKASZTOTT A KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARÁK SZÖVETSEGENEK PÉNZTÁRÁBÓL AZ „UNIVERSUL” SZERKESZTŐJE. Bucurestiből jelentik: A „Tempo” című lap jelentése szerint **Bungheanu**, a kereskedelmi és iparkamarák szövetségének elnöke feljelentést tett az illovi törvényszéken, hogy az intézet pénztárából mintegy hatszáz ezer lej hiányzik. A vizsgálat megindult a Radu Pascu főügyész kihallgatása Costache Demetrescut, a romániai újságíró szindikátus volt elnökét, a „Universul” szerkesztőjét, a kereskedelmi és iparkamarák uniójának pénztárnokát, Costache Demetrescu a főügyész előtt tördelmesen bevallotta, hogy valóban több, mint félmillió lej hiányzik. Anyagi nehézségeivel mentegőzött és azzal, hogy hét év alatt, amióta a pénztárnoki tisztelet betölti, senki se ellenőrizte. A főügyész elrendelte a sikkasztó letartóztatását.

BALILA VENDÉGEK BUCURESTIBEN. Bucuresti. Saját tud. Kedden reggel megérkeztek a fővárosba a Balila-parancsnokok. Az állomáson az Országos-szervezet vezetői üdvözölték az olasz vendégeket.

P. Hitter József S. J.:

Spanyol tűztenger

Nincs Európában ország, hol égetőbb aktuális kérdéssel összefüggő problémái, mint Spanyolországban! Olasz légiók és német különítmények állnak ott szemben szovjet hadosztályokkal, öt nemzet bombavetői dűbörögnek a spanyol városok és falvak felett, népek szabadcsapatjai harcolnak egymás ellen mindkét oldalon: valamiért... A küzdelem látszólagos megoldása — nagyhatalmi érdekek összehátréptése és szinte politika-alatti erőfeszítés — könnyen elsiklásra enged tévmagyarázatok felé. Az olasz, francia, angol, német, szovjet-orosz érdekek robbannak össze spanyol földön: a Földközi-tengerért, a földközítengeri hatalmi egyensúlyért — ez a látszat!

A spanyolok háborúja ez? Miért szenved a spanyol nép öt nagyhatalom légribombáinak és gránátjainak tűztengerében? Mi ég ama apokaliptikus tűztenger lángjaiban? — Erről szól a „Spanyol tűztenger”!

Ara kartonkötésben 60 lef és portó.

PÁLYÁZATI HIRDETÉS

A lupeni-i hunedoara-megyei róm. kath. egyházközség pályázatot hirdet egy kiegészítő tanítói állásra. Pályázhatnak tanítók és tanítónők, akik már működtek; kötelességét és fizetését az érvényes főhatósági rendeletek állapítják meg. A pályázati határidő augusztus 20.

Négy román nyelvű vidéki napilapot indítanak. Bucuresti. Saját tud. A nemzeti propagandaügyi minisztérium elhatározta, hogy az ország 4 vidéki központjában 4 nagy román nyelvű lapot fog megjelentetni.

JÓZSEF FŐHERCEGET 66-IK ÉLETVÉVE ALKALMABÓL MELEGEN ÜNNEPELTÉK MAGYARORSZÁGON. Budapestről jelentik: József királyi főherceg kedden töltötte be 66-ik életévét. Ebből az alkalomból a Habsburg-főhercegből magyarrá lett József királyi főherceget az egész magyar társadalom melegen ünnepelte.

Csontvázakra akadtak a Calea Victoriei utcaburkolata alatt. Bucuresti. Saját tud. Hétfőn délután a Calea Victoriei lelvő Clădirea Romanasca közelében néhány telefonvezetékét helyezték el a földben. Az ásást végző munkások esáknányai egy emberi csontvázba ütköztek. Nagy tömeg gyűlt össze. Először büntényre gondoltak, de mikor tovább ástak még két csontváz került elő. A vizsgálat megállapította, hogy a kérdéses helyen régente valószínűleg templom állhatott s annak kriptájából maradtak ott a csontvázak.

A temetőben mérgezte meg magát az állás nélküli könyvelő. Timisoara. Saját tud. A belvárosi temetőben, egy padon eszméletlenül találtak **Jeckel Ilona** harmincéves állás nélküli könyvelőnt. Megállapították, hogy megmérgezte magát. A kórházba szállították, ahol gyomormosás után visszanyerte eszméletét. Miután magához tért eladta, hogy három évvel ezelőtt elvesztette állását s azóta nagy nyomorban él. Utolsó pénzén több gyógyszerárban összesen huszonöt tablettát veramont vásárolt, azután kiemelt a temetőbe és mérgezte meg magát. A szerencsétlen tisztviselő állapota súlyos, de az orvosok remélik, hogy megmenekül az életnek.

Szabályozta a török kormány a romániai törökök hazavándorlását. Bucuresti. Saját tud. A fővárosi török követség értesítette a kormányt, hogy a török kormány meghatározta a Romániát elhagyni óhajtó törökök számát. Ebben az évben 12 ezer török kivándorlását, illetve Törökországba való befogadását engedélyezik. A török követség a kivándorlási formalitások leegyszerűsítése céljából is közbenjárt.

Megloptak egy utazót. Timisoara. Saját tud. **Lówy Sándor** bucaresti-i kereskedelmi utazó Timisoarára érkezve a pályaudvari rendőrségen feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki az oradeai pályaudvaron — tizenkétezer lef és okmányokkal együtt — ellopta a pénztárcáját. A rendőrség nyomozást kezdett a tettes kézrekerítésére.

Két éves leánygyermeket találtak az utcán. Bucuresti. Saját tud. Tegnap az egyik fővárosi csendőrőrs előtt egy két éves leánygyermeket találtak. A kisgyermek nyakán egy aranyláncan aranymedál függött, amelybe G. 1936. volt bevéve. Megindult a nyomozás, de a gyermek személyazonosságát még nem tudták megállapítani.

Összeszaladt a tehervonat az elszabadult vagonokkal. Oradea. Saját tud. Kedden hajnalban kisebb vasúti karambol történt Bratca és Suncuioş között. Suncuioş állomásáról néhány vagon elszabadult és a lejtős pályán elindult. A Cluj felől jövő tehervonat beleszaladt a vagonokba, az egyik vagon összeroncsolódott, a pálya megrongálódott, de a tehervonatnak és a rajta tartózkodó személyzetnek semmi baja nem történt. A megrongált pálya miatt kedden délelőtt a Cluj felől érkező vonatok már késéssel futottak be Oradeára.

*** Felvétél az oradeai Szent Vince-intézet fiu-internátusába.** Az oradeai Szent Vince-intézet a fiu-internátusában bennlakásra felvesz középiskolás és állami vagy felekezeti elemi iskolába járó tanulókat.

Vizi és légi közlekedési eszközök versenye az Atlanti-óceánon

Az eddigi gyorsasági eredményeket egy angol óriáshajó és egy német utas-szállító repülőgép megdöntötte

Newyorkból jelentik: Az Atlanti-óceánon való átkelés sebességi rekordját eddig a **Vormandie** francia óriásgőzös tartotta. Ezt a rekordot most megdöntötte a **Queen Mary** angol óriás gőzös, amely a Bishopsen és Ambrose világitótornyok közötti távolságot 3 nap 21 óra 48 perc alatt tette meg. Így a hajó átlagosan 30,97 tengeri mérföldnyi sebességgel haladt, ami kilométerekben kifejezve óránként 57

egész és egyharmad kilométeres sebességi átlagot jelent.

Egy másik oceáni rekordról is érkezett jelentés. Amint ugyanis Washingtonból jelentik, a német Lufthansa egyik gépe, mely az Atlanti-óceán északi részén teljesít kísérleti utas-szállítást, Hortából 15 óra 25 perc alatt repülte be a távot. Ezzel megdöntötte az északi Atlanti-óceánon eddig létező sebességi rekordot.

Gerely Jolán:

Ha tudnád....

Mindaz, amit a hittudomány az Oltárszentség szerepéről a lelki életben, annak nevelő és igazító értékéről tanít, mind megvan ebben a könyvben; de nem elvont tételekben, hanem, mint a nő életében fölmerülő küzdelmek és kérdések végső megoldása. Ugy, hogy a könyv végeredményben az Eucharisztikus életértékeknek kitűnő bemutatója és az Oltárszentség nevelő erejének ujszerű apológiája.

Ara csinos kartonkötésben 90 lef és portó.

Megkezdődött a Duna-bizottság értekezlete

Anglia, Franciaország és Románia vesz részt a sinai értekezleten

Bucuresti. Saját tud. Hétfőn nyílt meg Sinaián az Európai Dunabizottság értekezlete. A konferencián három állam: Anglia, Franciaország és Románia képviselteti magát. A megnyitón **Petrescu-Comnen** román külügyminiszter üdvözölte az értekezlet résztvevőit és vázolta a dunai hajózás nagy jelentőségét.

Hét országrész szabóiparosságának két napos kongresszusa Oradeán

76 szabóipari szindikátus jelentette be részvételét a hatalmas aranyu szakmai kongresszusra

Oradea. Saját tud. A szabóiparosok országos kongresszusának előkészítő bizottsága több mint tízezer meghívót bocsájtot ki az augusztus 14—15-én városunkban megtartandó kongresszusra. A meghívók nyomán az ország minden városában a szabóipari szindikátusok rendkívül gyűlésen hozott határozatokban jelentették be részvételüket erre a nagyszabásu szakmai kongresszusra.

A kongresszus fővédnöki tisztségét **Florescu Vasile** ezredes, Bihormegye prefektusa vállalta. Az előkészítő bizottság **Ralea** munkügyi miniszter és **Stavri Cunescu** minisztériumi vezérigazgatót is meghívta.

Az előkészítő bizottság a végleges napirend pontokat a következőkben állította össze:

1. Anyagbeszerzési problémái.
2. A szabóipar közterhei.
3. Iparossájtó és a szabóiparosok városközi kapcsolatainak kimélyítése.
4. Hitel és kihilitelezés kérdése.
5. Szabóipari szövetkezetek és szövetkezeti federáció létesítése.
6. Tanoncképzés és tanonckutatás.
7. A kontárkérdés valamint az új ipartörvény gyakorlati alkalmazása.
8. Betegségélyző problémák

E szakmai kongresszus iránt az egész ország területén olyan példátlan érdeklődés nyilvánult meg, hogy az előkészítő bizottság legutóbbi ülésén a kétszerecsére emelte fel a rendezőgárda létszámát. Az ország minden részéből érkező szabóiparosokat fehér karszalaggal ellátott bizottság fogadja az érkezésnél. A kongresszuson résztvevők természetesen Félix-fürdőre váltják a vasúti jegyet, mert ugyanazzal vissza is utaznak kiinduló állomás helyükre.

Meghalt a lugoji ügyvédi kamara dékánja. Timisoara. Saját tud. Jucu Ioan dr. a lugoji ügyvédi kamara dékánja hirtelen elhunyt. A köztisztviselői állású ügyvéd és jogi szaktekinél halála úgy kártársai, mint a város társadalmának körében osztatlan részvételt keltett.

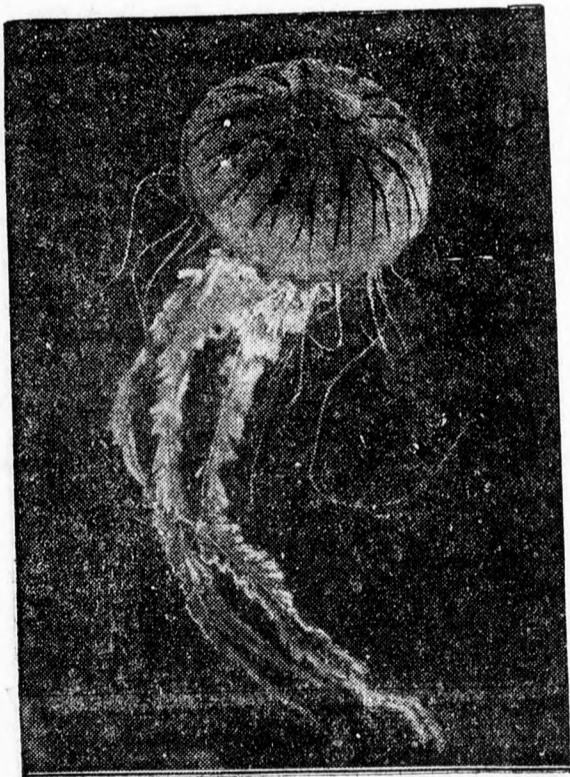
Megindul a lupeni selyemgyár. Deva. Saját tud. Az ujonnan létesített lupeni selyemgyár, — amely ezerkétszáz férfi és kétszázötven nő munkást foglalkoztat — a napokban megindul. A gyár vezetője Visky Jenő inspektor lesz, aki hosszabb időt töltött külföldön s a gyárat a lehető legmodernebb keretek közt rendezte be.

ELKÉSZÜLT A VÁDIRAT A LETARTÓZTATOTT VÁROSI FŐMÉRŐK ELLEN. Timisoara. Saját tud. A vizsgálati fogságban lévő **Suciu Adrian** városi főmérnök ügyében most fejezték be a vizsgálatot. Ennek alapján elkészült a vádirat is, amely öt pontot tartalmaz és tizenhét géppel írt oldalra terjed. A vádiratot már át is tették a törvényszékhez, a tárgyalás időpontjának kifizése végett.

Talált pénz... Timisoara. Saját tud. A caransebesi sörlerakat teherautója a Bistra völgyébe ándult. Utközben leest a gépkocsiról egy aktatáska, amelyben harmincezer lei volt. A gépkocsi kísérőszemélyzete, amikor észrevette, hogy a táskát a pénzzel együtt eltűnt jelentést tett a dolgról a csendőrségen. A nyomozás során megállapították, hogy a pénzestáskát Brege-veche községben hat legény találta meg. A legények a pénzt felosztották egymás között és annak egy részét már el is költötték. Az eljárás megindult ellenük.

MÉG EBBEN A HÓNAPBAN ELKÉSZÜLT A CARANSEBES-RESITA KÖZÖTTI ÚJ VASUTVONAL. Timisoara. Caransebes és Resita között tudvalegőleg új vasutvonalat építettek, hogy a Resita-művek Bucurestiből rövidebb úton legyenek elérhetőek. Ezentúl Bucurestiből jöveket csak Caransebesig kell a fővonalat igénybevenni. Caransebesről aztán az új szárnyvonalon elérhető Resita. Az új vasúti vonalak, mint értesülünk, lassu menetben már közlekednek is az építési anyagot szállító vonatok. Szükséges azonban még a pályatest jórésztének kavicsolása, hogy a rendszeres forgalom megindulhasson. Ezeket a munkálatokat még ebben a hónapban befejezik, úgyhogy a vonalat előreláthatóan szeptember 1-én már át is adják a forgalomnak.

Temetések Oradeán. Joan Jasof CFR állomásfőnök 42 éves korában meghalt. Temetése kedden, augusztus 9-én délután 5 órakor volt. — Ecaterina Jonescu 2 éves korában hirtelen meghalt. Temetése szerdán, augusztus 10-én lesz. Caritas.

A Meduza a legérdekesebb tengeriállatok egyike. Ugy néz ki, mint egy különös ejtőernyő, amelynek szabadon lebegnek a kötelei is. A Meduza az Atlanti óceán északi részeiben honos de augusztus és szeptember hónapokban ellátogat az Északi tenger német vizeire is. Képünk a német vizekben készült arról a barnacsikószerű, mintegy 30 cm. átmérőjű meduzáról

Kétnapos ingyen kirándulásra viszik a satumarei munkásokat és magántisztviselőket. Saját tud. Ismeretes, hogy a kormány Ralea munkügyi miniszter olaszországi útja után elhatározta, hogy a fascista rendszer mintájára itt is megszervezi a hétvégi munkásuduléseket és kirándulásokat. A minisztérium hétfőn átiratban szította fel a satumarei magántisztviselők szindikátusának elnökét, hogy augusztus 14-én, vasárnap és hétfőn rendezik meg az országban az első nagyszabású kirándulást, amelyre korlátozott számban Satumareról is résztvehetnek munkások, iparosok és tisztviselők. A kirándulás teljesen díjmentes.

Megöltek egy legényt — tizennyolc verekedőt letartóztattak. Timisoara. Saját tud. Lenaheim községben Fritz Erzsébet vendéglőjében táncmulatságot rendeztek. Ennek során számos legény összeverekedett egy leány miatt. Verekedés közben több kétségbeesés érte Elnér Pál, Tipar községbeli legényt, aki nem sokára belehalt sérülésébe. Miután nem tudták megállapítani, ki szúrta meg Elnert, a csendőrség tizennyolc verekedőt őrizetbe vett.

Kórházat kap Lupeni. Deva. Saját tud. A Társadalombiztosító Pénztár a petrosani bányatársulattal egyöntetűen elhatározta, hogy kórházat létesít Lupeniben. A kórházat 140 ágyval három emeletesen tervezik. A munkálatok már meg is kezdődtek. Az új közegészségügyi intézmény nagy hiányt pótol miután Lupeninek több lakosa van, mint a megyeszékhelynek s így legfőbb ideje volt, hogy végre kórházhoz jusson.

Leszállították a Regal cigaretta árát. Satumare. Saját tud. A dohányjövődék satumarei fölerakatahoz hétfőn reggel távirati rendelet érkezett, amelyben a központi igazgatóság tudatta, hogy a Regal cigaretta árát darabonként husz banival leszállította.

Családi tragédia. Timisoara. Saját tud. Néhány nappal ezelőtt Sannicolaul-mare közelében egy szőlőskertben felakasztotta magát Róhrich János tizennyolc éves legény. A legény előzetesen apjával, Róhrich Péter negyvenhétéves gazdálkodóval tüzött össze. Emiatti bánatában aztán öngyilkos lett. Róhrich Péter, miután fia öngyilkosát követett el, teljesen magába zárkózott és még táplálékot sem vett magához, a temetés után pedig felment háza padlására és szintén felakasztotta magát.

Áremelkedést várnak össze a keményfapiacpon. Prágából jelentik: Csehszlovákia egyik legjelentősebb faipari vállalata, a Latorica Rt., mely mintegy 10.000 hektáryi erdőterület felett rendelkezik, a napokban tartotta közgyűlését. Az igazgatóság jelentése szerint a tűzifa és épületfa konjunktúrája 1937 vége felé jelentősen csökkent s az exportpiacok közül főleg Anglia és Hollandia mérsékeltek vásárlásait. A kereslet gyengülése természetesen kedvezőtlenül hatott az árak alakulására is. Az általánosan kedvezőtlen viszonyok mellett elsősorban az rontotta az árakat, hogy Oroszország az utóbbi hónapokban dömpingárakon ajánlotta ki az exportpiacokon leginkább kereset fenyőfát. A keményfapiac helyzete jóval szilárdabb s a Lactoria vezetőinek véleménye szerint a fontosabb keményfa-fajtákban ez év őszére jelentős áremelkedés várható.

*** Felvétel az Oradeai Szent József fiúnevelő intézetbe.** Az Oradeai Szent József fiúnevelő intézet felvesz elemi iskolába. Goidu liceum román és magyar tannyelvű és kereskedelmi liceumba járó rendszeres bentlakó növendékeket. A növendékek egészséges lelki és testi nevelést, gondos felügyeletet a tanulást biztosító naponkénti többszöri egyéni és csoportos korrepetálást, jó ellátást és állandó orvosi felügyeletet kapnak. A helyek biztosítása céljából tanácsos a növendékeket minél előbb előjegyeztetni. Tájékoztatót készséggel küld a Szent József intézet igazgató-sága Oradea, Str. Bratianu.

Banati tüzek. Timisoara. Saját tud. Ciclova község határában, ahová a falusi lakosság búzatermésének mintegy kétharmad részét cséplésre hordta össze, tűz keletkezett, amely a gabona javarészt elpusztította. A kár három millió lei. Sannihai-roman községben Rotariu Simon gazdálkodó szérűkertiében, ahol tizennyolc holdnyi föld termése volt felhalmozva tűz tört ki. A gabona jórésze magtárral és gazdasági épülettel elhamvadt. A kár félmillió lei.

PÁLYAZATI HIRDETÉS.

Tisztán kántori állásra pályázatot hirdet az ilisua-i római katolikus egyházközség. Javadalmazása: 4 hold szántóföld, lakás melléképülettel és kerttel, 10 m. tűzifa, körülbelül 1 hold szőlő lánzával és stóla. Pályázni lehet 1938 aug. 20-ig.

Parochia Rom. Cat.
Ilisua, jud. Sălaj

A „zajzene” haldoklása

Nyolc-tíz esztendővel ezelőtt még akadtak tekintélyes és egészen számottevő muzsikuskok, akik valóságban egységesnek tekintették a modern zene és a „zajzene” a jazzmuzsika fogalmait. Elég sámosan úgy vélik, hogy a jazz lesz a modern muzsika stílusa: a modern ember energikus, erőteljes, duzzadó világszemléletének megnyilatkozása — a negyegyed egyhangú kikopogtatásával és mindenféle segédzerszámok zöreijuhatagával...

És mi történt? A modern muzsika halad előre diadalmas utján, mindegyre nagyobb és szélesebb köröket hódítva és mind nagyobb számmal mutat fel egészen elsőrangú, kiváló komponistákat és ezzel szemben a jazz egyébként is nagyon gyér forrásai kiapadtak, elszenvedtek. Az idő igazolta, hogy a jazz csak átmeneti divat volt, melynek, amint az emberek megunják, menthetetlenül meg kell szűnie... mégpedig megérdemeltem úgy, hogy senki sem fog akadni, aki sajnálja. Ez a muzsika nemcsak hogy idegen nekünk, de egyre többen belátják azt is, hogy belső tartalmatlansága, minden komoly művészetet nélkülöző kifejezőmodora nem is jelentheti azt a stílust, amely zenei szükségletünk kielégítésére hivatott lehetne. Ez a zene mindenkor csak alárendelt jellegű volt, önállóan soha nem állhatott meg. Filmen, kávéházban, mulatókban mindig csak erőltetett segédzerszám volt a sekély kedélyhangulat felfokozására. Csak aláfestés volt, melyhez a halgatónak egy bizonyos fokig beállított előzetes hangulatára volt szükség, melynek hiányában unalmas és dala-matlan maradt. Szellemi tartalommal sohasem kérkedhetett, kizárólag az érzéki élvezetnek szolgált és ezért órákig is elhallgathatták az emberek anélkül, hogy fontos lett volna megtudni, hogy egyik vagy másik darabnak ki a szerzője. A jazzkomponisták pedig komponáltak százezrekre, amj igazán nem volt nehéz, mert ehhez a műfajhoz nem zenei iskolázottság, tanultság és izlés kellett, hanem legfeljebb egy kis rutin, sok merészség, no meg a kottairás ismerete.

Meg kell jegyeznünk, hogy ezuttal csakis nálunk használatos jazzmuzsikáról beszélünk, mert más és más országokban más és más az ugynevezett jazz-zene jellegzetessége. Vannak országok, ahol egyéb elemekkel keveredve olyan zenei stílus alakult ki, mely komoly zeneszámba menőleg viseli a jazz elnevezést. Így például Dániában Ch. Möller a jazzt a „mai ember népdalának” nevezi. Nálunk ez a meghatározás egy pillanattal sem állhat meg. A mi ősi és kiapadhatatlan népdalkincsünk mellett egyáltalában nem vagyunk a jazzmuzsikára utálva. A mi ugynevezett „könyvű” zenénknek az ősi népdalból kell táplálkoznia, mely mindenki számára hozzáférhető s tisztán a nép lelkéből fakadva, rendkívüli művészi értéket is képvisel. A magyar ember örömet, vigasságát, bánatát és szomorúságát semmi sem fejezheti ki jobban és művészeiből megnyilatkozásban, mint a népdal, melynek csodálatos szépségére méltán lehet büszke. A jazzt pedig hagyjuk sorsára; ez a száraz, tartalmatlan és művészi-telen muzsika annyira idegen tőlünk, mint azok a „zenei lelkek”, akik mifelénk ezt a muzsikát kolportálni, népszerűsíteni igyekeztek és egyáltalán nem kell sajnálkoznunk azon, ha erősen mutatkoznak rajta a vég, a lassu, de biztos haldoklás tünete...

S-r. S-r.

Betűk a körmön.

Mint a legtöbb hóbortos „ujtás”, ez a divatbolondéria is Amerikából származik, ahol a rubinpirosra festett körmeiket már unják a „divathölgyek” és a körmeikre nevűk betűt pingáltatják, mint az a képünkön is látható. A legbájosabb arcu nőt is ellenszenvenessé teheti az ilyen divathóbort.

Színes pósta

*

ÖNGYILKOS LEÁNY HALÁLUGRÁSÁT KÖZVETÍTETTÉK VÉLETLENÜL A NEWYORKI TELEVÍZIÓS ELŐADÁSOKBAN

Newyorkból jelentik: Az amerikai National Broadcasting rádióállalat televíziós előadásai során utcai jeleneteket adott le a newyorki Rockefeller-központ rádióvárosának egyik felhőkarcolójából. Hirtelen velőrázó sikoltás hallatszott a televíziót kísérő rádióleadás során, majd egy nő zuhant a kövezetre, akinek teste véres hústömeggé loccsant szét: Marion Perloff, egy 28 éves leány szerelmi bánatában leugrott a tizenegyedik emeletről és szörnyethalt. Tragédiája a véletlen szeszélyéből éppen a televíziós felvevőkészülék működési sugarába esett bele és a leadott képek nemcsak a borzalmas jelenetet örökítették meg, hanem a mentők és a rendőrség megérkezését és a több ezer főnyi közönség irtózatának kifejezését is híven visszatükrözték.

+

VILÁGHIRŰ ORGONA EGY NÉMET FALUBAN.

Berlinből jelentik: Több német orgona-szakértő munkába, illetve javítás és tisztítás alá vette a világ egyik legrégebb és legnevezetesebb orgonáját, mely Grauhof bei Goslar nevű kis német falu templomában áll s a maga nemében egyike a leghatalmasabbaknak. A remekművet 1737-ben építette Treutmann magdeburgi orgonaépítőművész, akinek csupán három orgonája maradt az utókorra. A grauhofi hangszernek 4300 sípja van, 42 regisztere. Miként került az óriási orgona a picike templomba, ezt mindmáig nem tudták kideríteni.

+

AHOL HANNIBAL GYŐZÖTT

Az olasz állami archeológiai társaság megbízásából egy hónappal ezelőtt nagyszabású ásatások kezdődtek azon a területen, ahol Kr. e. 216-ban Hannibal döntő győzelmet aratott a római köztársaság hadseregén. A cannae-i csata néven ismert véres ütközetben 80.000 római legionárius esett el. A csata színhelyén végzett ásatások során a tudósok egy hatalmas tömegsírra bukkantak, amelyben többszáz csontvázat találtak, különböző fegyverekkel és tábori eszközök maradványaival együtt, amelyek alapján megállapították, hogy a tömegsírban nemcsak római, hanem nagyszámú karthagoi katonát eltemettek, akiknek csontjai évszázadok óta békeesen pihennek ellenségeik csontvázaival mellett. A lelet a római régészet szempontjából azért is nagyjontosságú, mert igen ritka eset, hogy római katona földi maradványaira bukkanhattak, miután ősi szokás szerint a csatában elesettek holttestét a rómaiok máglyán égették el.

+

AKI AZ UNALMAS KÖNYVEKET GYÜJTI

Egy briminghami kereskedőnek az a különös szenvedélye, hogy gyűjti az unalmas könyveket. A hírlapok nemrégben tudomást szereztek a furcsa gyűjteményéről s az újságírók megrohanták a különös urat: nyilatkozzék. A kereskedő elmondta, hogy kétvázados munkával mintegy 10.000 kötetet sikerült összegyűjtenie kivétel nélkül az unalmasan remek, sőt legremekebb műveket. Az interjúban aztán felsorolta a legunalmasabb könyvek szerzőinek nevét is — vesztére. Néhány nappal ezelőtt a kereskedőnél két igen komoly úr jelent meg. Közölték vele, hogy Mac Person skót író segédei s párbajra szólították fel a gyűjtőt. Elpanaszolták, hogy megbízójuk súlyos sértésnek tekinti legutóbbi nyilatkozatában közölt listát, mert súlyos erkölcsi és anyagi kárt jelent az író számára. A kínos ügy végül is vérontás nélkül, ünnepélyes nyilatkozattal végződött, amelyben az unalmas könyvek gyűjtője nemcsak sajnálkozását fejezte ki, mondván, hogy Mac Person, előbbi állításával ellentétben, közismerten érdekes író, hanem kötelezte magát arra is, hogy könyvtárát a jövőben a legteljesebb titokban tartja s semmi esetre sem engedi meg, hogy bárki is lássa, kit tart unalmas írónak.

SPORT

Hengerelt a magyar vízipóló-válogatott Hollandia ellen is Csik Ferenc dr. lázas betegsége miatt nem indult a 100 méteres gyorsuszás döntőjében

Londonból jelentik: Az európa-bajnoki uszó viadalok során hétfőn este kilenc órakor bonyolították le a 100 méteres gyorsuszás versenyt, amelyen dr. Csik Ferenc, magyar olimpiai bajnok, aki lázasan feküdt betegsége miatt nem vehetett részt. Eredmények a következők: 1. Hoving (holland) 59.8 tized másodperccel, 2. Dovel (angol) 1 perc 00.6 mp. 3. Körösi (magyar) 1 perc, 0.12 mp. A verseny nagy meglepetése volt, hogy Fischer német uszó, aki nemrég Budapesten legyőzte Csik Ferencet most csak ötödik lett.

A műgrás kötelező gyakorlatainak során első lett Weisz, 62 egész 5 tized ponttal, második Hasti, angol 61.12 ponttal, míg a magyar Hidvégi negyedik helyezést ért el.

A 100 méteres hátuszó Európa bajnokság előfutamait is hétfőn bonyolították le a következő eredményekkel:

I. előfutam: 1. Schlauch német 1 perc 09.6 mp. 2. Taylor angol 1 perc 12.6 mp. 3. Lengyel magyar 1 perc 13.3 mp.

II. előfutam: 1. Nuske német 1 perc 10.6 mp. 2. Schöffer holland 1 perc 13.0 mp. 3. Erdélyi magyar 1 perc 13.2 mp. A verseny után a zsűri Erdélyit szabálytalan fordulása miatt diszkvalifikálta.

III. előfutam: 1. Borg svéd 1 perc 11.4 mp. 2. Schouwen holland 1 perc 13 mp. 3. Williams angol 1 perc 13.4 mp. A középdöntőbe tehát a magyarok közül Lengyel került be, továbbá, mint legjobb negyedik a belga Baert.

A vízipóló tornán a hétfői első mérkőzésen Németország Belgium csapatát teljes fölényvel 5:1 (2:0) arányban győzte le, Magyarország pedig 7:1-re verte Hollandiát.

ROMÁN LOVASOK SIKERE NÉMET-ORSZÁGBAN.

Düsseldorfból jelentik: A nemzetközi lovasversenyeken a román lovasok is indultak, éspedig a verseny első napján nagy sikerrel. A Tschammer und Osten kupában első holtversenyben a román Popescu kapitány és a német Temme kapitány lett hibapont nélkül. 3. Hasse (Németország), 4. Zahai kapitány (Románia), Tudoran kapitány (Románia), kilencedik lett.

Jól szerepelnek az amerikai atléták európai portyjáukon. Dortmundból jelentik: Az amerikai atléták a dortmundi nemzetközi versenyen is kitűnően szerepeltek. 100 méter: 1. Ellerbee USA 10.4 mp. 200 méter: 1. Jeffrey USA 21.1 mp. 400 méter: 1. Harbig Németország 47 mp., német rekord. 800 méter: 1. Marion USA 1 perc 53.1 mp. 1500 méter: 1. Walker USA 3 perc 56.8 mp. 5000 méter: 1. Mehl USA 15 perc 43.2 másodperc. 4x100 méteres staféta: 1. USA 40.6 mp. 2. Németország 41.8 mp. Magasugrás: 1. Martens Németország 195 cm. Súlylökés: 1. Watson USA 15.65 méter. Kalapácsvetés: 1. Hein német 57.20 m.

UJ NŐI USZÓVILÁGREKORD.

Koppenhágából jelentik: Hedi Peterson, egy tizenhétéves új dán női uszósoda az 1000 yardos gyorsuszás női világrekordját 13 perc 15.9 mp-re javította. A régi világrekordot az amerikai Madison tartotta.

TURISZTIKA

* S. T. Vultur — Sasok T. E. folyó hó 14-én vasárnap reggel 6 óras indulással Alejd—Poieni Flori—Pádurea Neagră-ra rendez kirándulást. Könnyű túra, Bihar egyik legszebb Weekendező helye. Strandolás könnyebb kirándulásokkal. Részvételi díj 70—90 lei. Jelentkezni lehet az egyesület irodájában naponta este 6-tól 8-ig, valamint Gyenge István ékszerésznél: Alexandri u. 12. és Mocsary Sándor irógépesnél Bul. Regel Ferdinand 13. szám.

CSENGETYŰS MACSKÁK

Ottawából jelentik: Slavely kanadai városka a helybeli állatvédő egyesület javaslatára szabályrendeletet hozott, amely a madarak életbiztonsága érdekében kötelezővé teszi, hogy a macskák csengetyűt viseljenek a nyakukon.

+

FURCSA AMERIKAI FOGADÁS

Az amerikai Dullashban furcsa fogadás történt. A város ugyanis Roosevelt elnök politikájának egyik leghevesebb ellenzője s ezért nehéz helyzetük van ott azoknak a polgároknak, akik Roosevelt elnök nyílt hívének vallják magukat. Ilyen hűségese híve volt Rooseveltnek egy Robert Jones nevű dallasi polgár, akit nagyon elkeserített polgártársainak konok ellenléte. Társaságában egy alkalommal azt a feltűnő kijelentést tette, hogy a helyi sajtóban megjelenő olyan vezércikket, amely Roosevelt programja mellett foglalt állást — megveszi. A hír hallatára nagy fogadásokat tartottak Dallasban, vajjon bekövetkezhetik-e a helyi sajtó valamelyik organumának ez a szenzációs párfordulása s ha igen, Jones úr állja-e adott szavát? Az izgatott várakozásban egyszerre bevágott a szenzáció: Dallas legnagyobb napilapjában valóban olyan vezércikk látott napvilágot, amely ellentétben a dallasi „hagyományokkal”, — égre-földre dicsérte Roosevelt elnököt és politikai rendszerét. Jones úr azonnal szavának állott: a dicsérő cikk levonatát valóban — megette. Hogy ízlett neki ez a politikai falat, arról már nem szól a krónika.

NAGYAPÁK KERÉKPÁRVERSENYE

Londonból jelentik, hogy az ottani kerékpáros turistaklub gyémántjubiléuma alkalmából távkerékpározási versenyt rendezett a „nagyapák részére”. A harminckilenc résztvevő együttes életkora 2847 év volt; a három megítélt 160 kilométeres utat 10 óra alatt tették meg. Az egyik résztvevő, a 70 éves E. A. Taylor, összeült között egy gépkocsival; arcan megsebesült, de miután sebtétőt öltéssel bevarrták, folytatta a versenyt. Szerencsésen utólerzte társait és veük együtt fejezte be az utat. Itt kell megemlíteni, hogy Lan Clark wothingtoni lakos 82-ik születésnapján kerékpárversenyen mérkőzött a 83 éves Cecil Wallinggal. Clark a versenyen 1906-ban készült faabroncsú kerékpárját használta, Walling pedig 1907-es készítményű óriáskerékpáron versenyzett. A furcsa verseny győztese Clark lett félkerékpár-hosszal.

Balla Borisz:

A MEGSEBZETT

A kiváló fiatal katolikus író, akinek a Niczky-növendék című regénye annakidején az irodalom nagy eseménye volt, ebben a rég várt nagyvonalú művében a kor jobb lelkeit foglalkoztató lelki nyugtalanságnak ad meglepően eredeti hangot. Hőse Stail báró, aki a lélek örök nosztalgiaitól üzve keresi a megnyugvást és a boldogságot, míg a kegyelem világosságában meg nem látja az igazság egyetlen útját, míg meg nem találja a szerelem sivar kalandjai után a szentség nagy és felemelő érzését.

Révai kiadás. Ára füzve 132 lei.

LEGUJABB

Csangkufengnél három újabb repülő-támadást vertek vissza a japánok

Blücher tábornagy maga vette át a mandzsuriai orosz csapatok vezetését

Tokióból jelentik: Kedd reggel a szovjet-köztársaságiak egy repülőegysége háromszor is támadást intézett Csangkufeng és Szatszau-ping ellen. A támadó repülőket a japán léghárítók visszaűzték.

Japán körökben az oroszok további narciszándékának jeléül veszik, hogy Blücher tábornagy a távolkeleti szovjet-hadsereg főparancsnoka Novokijevszkbe érkezett, ahol

személyesen veszi át a mandzsuriai orosz csapatok vezetését.

KÖZÉPKINÁBÓL IS MANDZSURIÁBA VÉZÉNYLIK A JAPÁN CSAPATOKAT?

Londonból jelentik: A Daily Herald munkáspárti lap úgy értesül, hogy a japán szárazföldi és légi hadsereget a Jangose környékéről is sürgősen visszavonják. A lap értesülése szerint ezeket a csapatokat is a mandzsuriai hadszíntérre szállítják. Eddig az északkeleti japán csapatokat vitték Mandzsuriába.

A francia és angol miniszterelnökök váratlanul visszatértek szünidőzésükből

A spanyol kérdés fenyegető fordulathoz jutott. — Ismét szó van Wiedemann kapitány Londonba érkezéséről

Párisból jelentik: Francia politikai körökben általános feltűnést keltett, hogy Daladier miniszterelnök hirtelen félbeszakította nyári szabadságát és váratlanul visszaérkezett Párisba. Daladier egy héttel ezelőtt azzal a tervvel utazott el egy jachton a Földközi-tengerre, hogy ott huzamosabb időt tölt el. Es mégis hétfőn este a jacht újra francia parton kötött ki, ahol Daladier azonnal vonatra ült és visszautazott Párisba.

A francia fővárosban különböző találgatásokat fűznek a miniszterelnök váratlan visszaérkezéséhez. Összefüggésbe hozzák ezt az eseményt azzal, hogy Chamberlain miniszterelnök is hasonlóan váratlanul tért vissza Londonba, nyaralását megszakítva. A Daily Herald párisi tudósítója úgy tudja, hogy a két miniszterelnök visszatérése a spanyol, illetőleg a palesztinai helyzettel áll szoros összefüggésben. A francia kormány ugyanis arra készül, hogy megnyitja a pireneusi határokat, ha nem kapna választ rövidesen Franco tábornoktól az önkéntesek hazaszállításáért küldött jegyzékre.

Amint Londonból jelentik, Chamberlain angol miniszterelnök is hirtelen megszakította nyári szabadságát és visszatért Londonba. A mi-

niszterelnök tanácskozásokat kezdett Halifax külügyminiszterrel, aki néhány napra szintén visszaérkezett a fővárosba. A tanácskozásokba bevonják Mac Donald gyarmatügyi minisztert is, mielőtt palesztinai utjáról visszaérkezik. Habár Mac Donald bevonása azt jelenti, hogy a palesztinai helyzet tárgyalásról van szó, beavatott körökben tudni vélik, hogy egy másik nagy jelentőségű dolog is foglalkoztatja a tanácskozó minisztereket. Ez hír szerint az volna, hogy Wiedemann kapitány állítólag ismét Londonba érkezik Hitler újabb üzenetével.

A SPANYOL KÖZTÁRSASÁGIÁK ÖSSZES TÁMADÁSI KISÉRLETEI ÖSSZEOMLANAK

Salamancából jelentik: Az Ebro mellett megkezdett ellentámadást a nemzetiek a legnagyobb sikerrel folytatják. A nemzeti hadak az Ebro folyó környékén mindenütt végzik tisztogató munkájukat.

A köztársaságiak látva az Ebro melletti támadások balsikerét, most a Castellon körüli arcvonalon kísérleteznek áttöréssel. A kísérletet a nemzeti csapatok visszautasították. Az estramadurái arcvonalon a köztársaságiak több arcvonal mögötti, békés falu ellen követtek el légitámadást.

Őrséget állítottak föl Runciman lord lakása előtt

Hodza miniszterelnök a román követtel a kisebbségi kérdésről tárgyalt. Benes elnök fia vitát kezdett Hodzsával

Prágából jelentik: Lord Runciman kedden egész nap szállodájában dolgozott. Ablaka és ajtaja előtt különlegesen megerősített őrséget állítottak fel, amire az adott okot, hogy a lord fenyegető levelet kapott. A levélíró felszólította Runcimant, hogy három nap alatt végezzen és takarodjék Csehszlovákiából, mert máskülönben életével lakol.

A nemzetiségi kérdésben Prágában ismét nagy mozgalmasság tapasztalható. Gróf Eszterházy János, az egyesült magyar párt ügyvezetője, kedden reggel Prágába érkezett és azonnal érintkezésbe lépett Runciman lord munkatársaival.

Hodza miniszterelnököt is erősen foglalkoztatják a kisebbségi tárgyalások. Hodza fogadta a prágai román követet, akivel hosszabban tárgyalt. Kiszivárgott hírek szerint a kisebbségi kérdéssel folytattak megbeszélést. Ezután Hodza miniszterelnök a szepességi németek küldöttségét fogadta, akik ötoldalas emlékiratot nyújtottak át. Az emlékiratban a szepességi németek külön német közigazgatást és német iskolai tagozatokat kérnek, továbbá azt, hogy az állami hivatalokban a német nyelv má-

sodik hivatalos nyelv legyen.

Kedden egyébként feltűnésteltető hír terjedt el Prágában. Eszerint Wilson, a berlini amerikai nagykövet ismét visszaérkezik Prágába. Wilson a svájci követtől is tájékoztatókat kért a svajzi kantonális rendszerről.

Feltűnést kelt egy hírlapi cikk is, melyet Benes köztársasági elnök fia, Jiri Benes írt. Élesen támadta Hodza miniszterelnököt. A támadóhango cikk azzal vádolja Hodzsát, hogy nem tájékoztatta előre a közvéleményt arról, milyen lépéseket tervez a nemzetiségi kérdésben. A cikk azt írja, hogy emiatt Runciman küldetése is súlyos veszedelmebe kerül.

A támadásra Hodza lapja, a „Venkov“ válaszol. A lap azt írja, hogy abba kell hagyni végre az álmódozást, mert semmi sem olyan veszedelmes, mint a félmunka és a félmegoldás.

Prágába érkezett Bordy András képviselő, a rutén-párt tagja is. Bordy Prágából Párizsba utazik, ahol illetékes körökben ismertetni akarja azt az önkormányzati tervet, amit a kisebbségi szerződésben előírt önkormányzat megvalósítására pártja készített.

Ötpengős ezüstérmek Szent István emlékére

Budapestről jelentik: A pénzügyminisztérium elrendelte, hogy Szent István király halálának kilencszázéves évfordulója alkalmából hat-száz ezer darab ötpengős ezüst pénzérmét verjenek a nagy király arcképével. A vonatkozó miniszteri rendelet kedden már meg is jelent a Hivatalos Lapban.

A palesztinai angol főbiztos rádióbeszédben hívta föl a zsidókat és arabokat, hogy hagyják abba az erőszakosságot

Jeruzsálemből jelentik: A palesztinai angol főbiztos hétfőn este rádióbeszédet mondott és ebben kérte a lakosságot, hogy tegyen meg mindenki a maga részéről minden tőle telhetőt, hogy a béke helyreálljon. Hangsúlyozta a főbiztos azt is, hogy minden erőszakosság csak árt az ügynek. Palesztina alapvető kérdéseit csak néhány hónap múlva lehet megoldani. Kijelentette, hogy bár nem tudja, mit fog ajánlani a palesztinai kérdés megoldására kiküldött bizottság, az erőszakos módszerek a bizottságot semmiesetre se fogják befolyásolni, sőt az erőszak alkalmazói ellen fordítják a hangulatot.

Arcékhirdetések

Egy szó ára 3 lel, vastagabb betűvel 6 lel. „Cim a kiadóban“ további 10 lel. Allástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény. — A legkisebb hirdetés d'ja 30 lel. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedi a nyomda.

Adás-vétel

Eladó
jó állapotban levő varrógép, Oradea, Bul. Bucureștilor No. 9.

Szentképek
minden nagyegységben kerettel és anélkül is kaphatók. Frenzel, Oradea, Str. Vlahuta No. 44.

Bélyegek
nagyobb gyűjteménydarabonként is olcsón kaphatók. Oradea, Str. Moldova 20. emelet, balra, délelőtt 9—10, délután 3—5.

Eladó
modern új magánház, 2 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba, kamra. Oradea, Str. Clemenceanu No. 18.

Eladó egy filodrendon, egy fikus és egy pár harzi kanári. Str. Consanziana 22.

Egy teljesen új rummi (rómi) eladó. Oradea, Vanke, Str. Sztaroveszky 7.

PUHA ÓLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t., Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Alkalmazás

Okleveles tanítónő házitánítónői állást keres szep. 1-re. Cim a kiadóban.

Lakás

Kiadó
utcai 2 szoba, előszoba konyha, mellékhelyiséggel, Oradea, Str. Bratianu no. 52.

Kiadó
1 kettő és egyszobás utcai lakás mellékhelyiséggel november 1-től. Oradea, Str. Pasteur No. 37.

Kiadó
szeptember 1-jére 2 szobás és mellékhelyiségekből álló udvari lakás, Oradea, Str. Tichindeal 18-a.

Különbejáratu
üres szoba szeptembertől 1-től esetleg azonnalra kiadó. Oradea, Strada 2. sz. Erdeklődni Str. Stramba 1-a.

Kiadó
egy szoba, konyha, élel-kamara és ugyanott egy szoba butorozva vagy anélkül azonnalra Oradea, Str. Eroul Necunoscut 23. szám.

Különféle

Szabadalom
Szereltessük át régi rendszerű cserépkályháinkat Besenyei-féle légeatornás rendszerre mellyel 40—50 százalékos tüzelő anyagot takaríthatunk meg. Besenyei István kályhás. Oradea, Str. Roșiorilor 15-a.

Egy szoba, előszoba, konyha lakás szep. 1-re kiadó. Str. Take Ionescu 9.

Szül. a Szent László-nyomda Rt. körtörőgépen Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.